A° 1862. N°. 44. Woensdag 4 Junij. Elfde Jaargang.

JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERL.-INDIE.

Abonnementsprijs per half jaar.
Voor *Batavia* . . . . f 12,50.
„ *Java* . . . . „ 15,—.
„ de *Buitenbezittingen* . . . . . . „ 17,50.
„ *Nederland* . . . . „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit — Brieven franco.

Hoofd-Bureau: te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; **Agenten:** te *Samarang*, DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija*, LE ROY & Co.; te *Pasoeroean*, WEIJERMANS & Co.; te *Cheribon*, BLOK & Co.; te *Tagal*, Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen*, C. A. VAN DER VOORT; te *Amboina*, A. HARMSEN; te *Makassar*, W. EEKHOUT & Co., en voor *Nederland*, J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te *Amsterdam*.

De **JAVA-BODE** verschijnt op **Woensdag** en **Zaturdag** van elke week, vóór posttijd.

Prijs der Advertentiën.
Voor de vijf woorden . . . . f 0,50.
„ idem bij eerste of meerdere herhaling „ 0,25.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de **Mail-Editie** dezelfde prijs.
Inzending der Advertentiën op den dag der uitgave vóór **12** uur.

Bij deze Courant behooren twee
BIJVOEGSELS.

Op een nader te bepalen dag in de maand
Junij of **Julij a. s.**
zal ten kantore van de Ondergeteekenden bij inschrijving worden verkocht,

de gunstig bekende partikuliere

Tabaks-Onderneming Pirang,

ook wel genaamd TEMAIJANG, gelegen in het distrikt *Temaijang*, afdeeling *Bodjonegoro*, Residentie *Rembang*, hebbende Schuurruimte voor ongeveer 400000 Amsterdamsche ponden TABAK, en zulks met de compleete INVENTARIS, DROOGSCHUREN, WOONHUIZEN en al hetgeen tot die Onderneming kan gerekend worden te behooren.

Voldoende inlichtingen zijn te bekomen bij den Administrateur der Onderneming den Heer H. W. ZEIJLER, de Heeren WILSON & Co. te Batavia en de Ondergeteekenden, bij wie de voorwaarden, waarop bedoelde verkoop zal plaats hebben, in tijds ter visie liggen.

HILL, BROEKMAN & Co.

SOERABAIJA, 29 Mei 1862. (1930)

De Erfgenamen van wijlen den Heer

J. A. DEZENTJE,

besloten hebbende ***tot den verkoop*** over te gaan, der onderstaande

ONDERNEMINGEN,

bestaande in de Huurregten, op de LANDEN gelegen te *Soeracarta*, bekend onder naam

GEDAREN,
GETASSAN, ook bekend als LEBAK
en WRINGIN ANOM,
TEMPEL of KEBONSOH,
KAIJOE MAAS,
PODJOK.

Verzoeken reflecterenden vóór den 1e *Augustus* 1862, bij gesloten brieven aan het adres van den ondergeteekende te willen bekendstellen, de voorwaarden en koopsom, waarvoor zij een of meer dier Ondernemingen verlangen te koopen.

Nadere informatiën zijn nog te komen ten kantore der te *Samarang* gevestigde handelsfirma DORREPAAL en Co. en bij den Heer A. B. C. DEZENTJE te *Karang Anom*, residentie *Soeracarta*.

MIRANDOLLE.

Samarang, 23 Mei 1862. (1882)

ONTVANGEN
per SONORA *van Boston:*

OHIO EN BRANDYWINE RIVER MEEL,
in $^1/_2$ en $^1/_1$ vaten,
in Entrepôt en Consumptie.

Puike Hammen in vaten,
van 300 ponden.

WATER CRACKERS, in halve en heele Blikken.
FARINA in PAKJES, van 1 Pond.

BOTER in IJS.

PILOT BROOD in Entrepot en Consumtie.
EXTRA MESS BEEF in idem idem.

Split Peas.

VERSCHE VRUCHTEN IN BLIK, Geconserveerd in derzelve eigen Sappen, als:
PERZIKKEN, VIJGEN en KWEE PEEREN, PRUIMEN, KERSEN, ANANASSEN.

Versche Lobsters (Kreeften) in blik.

JAMS en JELLIS van Aardbezien: FRAMBOZEN en PRUIMEN.

Pepper Sauce.

Extra fraai en deugzame MUUR- en SCHEEPSKLOKKEN en andere soorten, loopende 1 Maand, 14 en 8 dagen met Slagwerk en Wekkers.

Fijne Oakwood, Walnut, Heywood, STOELEN als:
MEDIUM YORK ROCKING, CRICKET, RUSELL, DAMES en PATENT WIPSTOELEN.

Medaillons Têtes-à-Têtes SOPHA'S.

LIBRARY: EVERET BUREAUX, GEBOGEN ARM-, BRACE ARM-, ROTARY DINING ROOM- en DAMES-STOELEN.
IDEM GARIBALDI en DIVERSE SALON STOELEN

IJzeren Fornuizen voor Keukens met toebehooren en Keukengereedschappen.

Kinder Wagentjes,

MECANIEK SPEELGOED, LOCOMOTIVEN, BENDIES, PAARDEN, OMNIBUSSEN.
OLIE-, GAS-, KROON-, HANG- en TAFELLAMPEN.
IJSKANNEN, van Verzilverd Brittannia Metaal.

Eene bijzonder ligte HANDWAGEN, op 4 Wielen.

AROMATIE SCHIEDAM SNAPPS.
STOUGHTON BITTER.

Wagentuigen voor 1 en 2 Paarden,
voor Americaansche WAGENTJES.

Eene elegante kist met

Timmermansgereedschappen,

bevattende tevens alle Gereedschappen door Ingenieurs en Modelmakers benoodigdheden
van *f 650.*— waarde.

EENE AANZIENLIJKE PARTIJ GREENE PLANKEN, van 1 duim dikte.

Voorts:

de in Noord-Amerika algemeen in gebruik zijnde **MEDICIJNEN.**

Doctor's Perry Paine KILLER.
TRICOPHEROUS voor Dames Toilet (overtreffende Macassar Olie).
Doctor's D. Jaine FAMILY-MEDICINES en HAARMIDDELEN, zoowel om het haar te conserveren als om hetzelve te kleuren en te verwen.

(1847) VAN DEN ABEELEN & Co.

Ontpakt bij

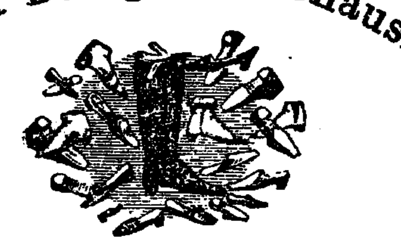
Gebrs. BEIJNON,

een factuur

INSTRUMENTEN,

waaronder Violoncellen met Mécanique schroeven, Violen en Strijkstokken. (1920)

Un grand Déluge de Chaussures.

N. PASCAL.

A l'honneur de prévenir le public qu'il vient de recevoir directement de *Paris*, par le Navire JOHANNES LODEWIJK,

Un grand assortiment DE HAUTES nouveautés

CHAUSSURES,

pour Dames, Messieurs et Enfants.

BOTTINES en CHEVREAU vernis élastiques.
BOTTINES en SATIN LAINE FRANÇAIS avec noeuds et boucles.
BOTTINES en SATIN LAINE CLAQUÉES vernis noeuds et boucles.
SOULIERS VERNIS GARNIS DE SOIE pour Bal.
SOULIERS VERNIS avec des élastiques.
BOTTINES VENITIENNES en tout genre, nouveauté.
BOTTINES À LA CRACOVIENNE en SATIN LAINE, noir avec noeuds.
BOTTINES DE SATIN LAINE, couleurs.
SOULIERS CHEVREAU DORÉ, noeuds et boucles.
SOULIERS CHEVREAU, noir noeuds et boucles.
SOULIERS VERNIS, noeuds et boucles.
SOULIERS SATIN NOIR, MARRON et BLANC.
SOULIERS SATIN LAINE FRANÇAIS.
PANTOUFLES en CHEVREAU DORÉ, avec riche broderie avec perles et noeuds.

Avec talons et sans talons.

(1817)

Ontvangen:

ENGELSCHE WAGENTUIGEN, CARPETTEN,

zoowel Vierkante als Ronde,

Alcativen, Wagenkleedjes, enz.

(1859) CASSALETTE & Co.

Ontvangen per Giscours:

Eene prachtige Pendule van brons met Candelabres,
FRANSCHE BESCHUITJES
als:
St. GEORGES, CRACKERS met ANIJS, met VANILLE, DAMES, DIVERSE SOORTEN.

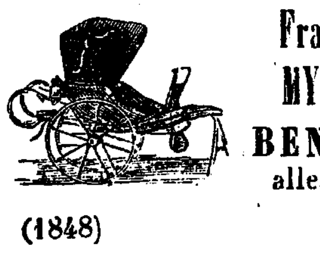
Lyonsche Saucijsen.
Champagne Lelegard & Co.

enz. enz.

(1876) L. PLATON & Co.

Commissiehuis van J. SPEET.

Bij den Ondergeteekenden zijn steeds voorhanden:

Fraaije nieuwe TENTWAGENS,
MYLORDS, HANDWAGENTJES,
BENDIE'S, PALANQUINS,
alles tegen zeer matige prijzen.

(1848) J. SPEET.

Gebrs. ROSELJE EN Co. hebben dezer dagen ten verkoop ontvangen de ondervolgende goederen welke zij bijzonder kunnen aanbevelen, als van voortreffelijke kwaliteit.

Tafel- en Servetgoed, Vaatdoekgoed, Handdoekgoed, Tafelkleeden.

Flanellen Borstrokken voor Dames

WASDOEK met of zonder *franje.*

Voorts zijn bij hen verkrijgbaar:

Ovale Spiegels in vergulde Lijst,

Medaillon Schilderijen,
TOILET ZEEP in kistjes,
PALMOLIE „ „ „

Alsmede:

IJzeren Legstoelen

van de meest gewilde vormen, en

KAMPBEDDEN naar een verbeterd model.

(1866)

Pas Ontpakt:

een ASSORTIMENT gekleurd, gestreept en geruit FLANEL voor Morgenjassen,

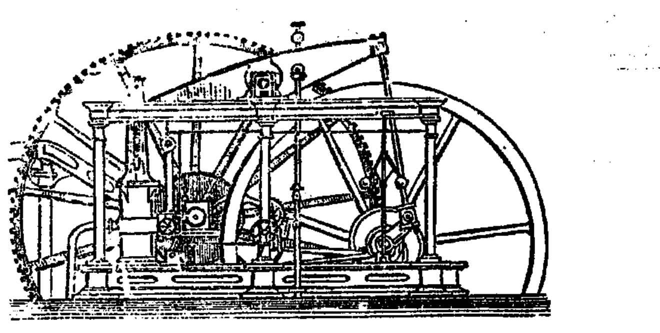
alsmede:

50 dozijn fijne Heeren Hemden.

(1864) CASSALETTE & Co

PHOTOGRAPHISCH ATELIER
RIJSWIJK.
VAN
WALTER WOODBURY.

Dagelijks geopend van half acht tot tien uur. (1883)

MACHINERIEN.
FAWCETT, PRESTON & CO.,
Phoenix Foundry.—*Liverpool.*

De Ondergeteekenden, *Agenten* van bovengenoemde HEEREN, zijn bereid bestellingen aan te nemen op

Suiker-, Koffij- en Rijstpelmolens, Centrifuges,

STOOMMACHINES,

zoowel voor Fabrieken als voor Schepen,

Arak-Disteleer Toestellen, IJzeren Schepen en Praauwen,

ZAAG-MACHINES,

TABAKSPERSEN, POMPMACHINES, STOOMKETELS,

en alle soorten van MACHINERIEN.

Zij bieden te Koop aan:

1. **Een Suikerrietmolen,**
met Cylinders van 54 Engelsche dm. lang en 28 Engelsche dm. diameter, met compleet Waterwerk.
2. **Een Idem Idem.**
3. **Een Suikerrietmolen,**
met Cylinders van 54 Engelsche dm. lang en 26 Engelsche dm. diameter, met compleet Waterwerk.
4. **Een Idem Idem.**
5. **Een horizontaal Stoom-Suikermolen,**
van 16 p. kr., met Cylinders van 54 Engelsche dm. lang en 26 Engelsche dm. diameter en Ketel van 20 Engelsche voet lang en 5 Engelsche voet diameter.
6. **Een horizontaal Stoom-Suikermolen,**
van 12 p. kr., met Cylinders van 54 Engelsche dm. lang en 24 Engelsche dm. diameter en Ketel van 16 Engelsche voet lang en 4 voet 6 dm. diameter.
7. **Een verticale Centrifuge-molen,**
van 48 dm. diameter, voorzien van Stoommachine en Ketel, compleet.
8. **Een Idem Idem.**
9. **Een verticale Suikermolen,**
met Cylinders van 48 Engelsche dm. lang en 24 Engelsche dm. diameter, voorzien van Stoommachine en Ketel, compleet.
10. **Een hydraulische Oliepers,**
compleet.
11. **Een stel Zaagmachines,**
geschikt om Balken van 18 Engelsche dm. □ vierkant te zagen, voorzien van Verticale Stoommachine en Ketel, compleet.
12. **Gerimpeld IJzer voor Daken.**
13. **Suikerpannen in alle gewone afmetingen.**

Voor bijzonderheden vervoege men zich tot den Heer S. YOUNGE, Ingenieur te *Soerabaya*, dan wel tot

(1897) **MORGAN, MELBOURN & Co.**

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten op Java van de Heeren

H. O. ROBINSON & Co.

Ingenieurs te Londen,

hebben de eer, Heeren SUIKERFABRIEKANTEN en verdere belanghebbenden te berigten, dat zij thans voorhanden hebben

Eene afzonderlijke SUIKER-RIETMOLEN,

met cylinders van 54 Engelsche dm. lang en 24 Engelsche dm. diameter.

Eene **Suikerrietmolen** met cylinders van 52 × 24 Engelsche dm. met STOOMTOESTEL en KETEL, geheel compleet.

Terwijl voorts nog verwacht worden: per ***Scotland*** eene **dito** als boven met cylinders van 52 × 24 Engelsche dm. en

Per ***Graham*** een STEL van VIJF PATENT CYLINDER VORMIGE **Suikerpannen,** met FORNUISSTAVEN en WAARLOOZE STUKKEN, en een **dito** van zes dubbele geoctroyeerde CYLINDERVORMIGE **Suikerpannen** met FORNUIZEN en eene WAARLOOZE PAN.

Specificatiën en teekeningen ten kantore van ondergeteekenden en voorts bij de, op Java residerende Ingenieurs van de Heeren **H. O. Robinson & Co.,** de Heeren ALEXANDER BROWN, en ROBERT FINDLAY, die de noodige informatiën, betreffende bovenstaande Machineriën, kunnen geven.

De Heeren **H. O. ROBINSON & Co.,** hunne Etablissementen eene groote uitbreiding gegeven hebbende, zoodat zij in staat zijn aan de voortdurende alom vermeerderende vraag naar hunne MACHINERIEN te voldoen, kunnen thans iedere order, waarmede men hen zal willen begunstigen, met den meesten spoed ten uitvoer brengen, terwijl de Ondergeteekenden alle orders aannemen op

SUIKERRIETMOLENS, door stoom of water gedreven, WATERWIELEN, VACUUMPANNEN-STOOMWERKTUIGEN, CENTRIFUGAAL MACHINES, RIJST- en OLIE-MOLENS, enz., enz.

(1898) MACLAINE, WATSON & Co.

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten van de Heeren

GEORGE BUCHANAN & CO.,

Ingenieurs van York Place Ironworks,

ABERDEEN & *Bucklersbury*, LONDON,

Fabrikanten van Stoommachines en Ketels, Waterbouwkundige Toestellen; IJzeren Schepen en Praauwen; gegoten en geslagen IJzeren Spanten, Spoorweg-, Dok- en Haven- IJzeren Materialen, etc., etc.,

nemen de vrijheid Fabrikanten, Landeigenaars en anderen te herinneren, dat zij voortgaan met het leveren van alle soorten van

WERKTUIGEN,

in gebruik bij de bereiding van

Suiker, Koffij, Rijst, Olie, Kalk, Steenen, enz., enz.

alsmede ook:

ZAAGMOLENS,

VERVOERBARE STOOM-MACHINES, POMP-MACHINES voor IRRIGATIE DOELEINDEN, of tot het vullen van in de hoogte gelegene BADKUIPEN, STOOMKETELS, enz., enz.

Juist van ENGELAND ontvangen:

Een Stoom-Suikermolen

met cylinders van 24 × 45 duim, de molen en de Stoommachine is op een fondatieplaat, de standaards van geslagen ijzer en zoodanig ingerigt, dat de twee beneden cylinders in een oogenblik kunnen worden uitgetrokken.

Een HOOGDRUKKEND STOOMWERKTUIG van 10 paardenkracht etc., compleet.

Goten van gegalvaniseerd IJzer voor rietsap of stroop.

TWEE GROOTE EN VERMOGENDE STOOM-SUIKERMOLENS,

van welke een met cylinders van 54 × 26 Eng. duim en de ander van 60 × 28 Eng. duim.

Een dubbel stel luchtledige pannen (Vacuumpans),

bestaande uit *Twee Koperen Howard Pannen*, elk van 6 voet en 6 duim diameter met STOOMKETELS, LUCHTPOMPEN, HEATERS, ONTVANGERS en STOOMPOMP compleet.

als ook:

TWEE WETZELPANNEN

met verbindingspijpen om te werken door STOOM, WATER, TREKVEE of HANDEN.

Een stel van zes CENTRIFUGES,

van 32 duim diameter compleet, en een

Stoommachine

van 10 paardenkracht met groote Ketel.

Als ook bieden zij Te Koop aan:

Eenige superieure Perspompen,

pas ontpakt, geschikt om Badkuipen in Woonhuizen of Ketels van Stoommachines met heet of koudwater te vullen.

In vooraad VUURSTEENEN en KLEI.

(1891) PITCAIRN, SYME & Co.

IMPERIAL
LEVENVERZEKERING MAATSCHAPPIJ.
Old Broad-Street London,
opgerigt in het jaar 1820.

Het Maatschappelijk kapitaal bedraagt **£ 750,000,**— verdeeld in **7500** aandeelen van **£ 100** —elk, terwijl het gevestigde premiefonds bedraagt ruim **£ 705,000,**—, waaruit blijkt dat deze Maatschappij meer dan **£ 1,500,000,**— bezit, bij een Jaarlijksch inkomen van **£ 1.000,000,**—, om aan de verpligting in het vervolg op bestaande polissen ten beloope van **£ 2,500,000,**— te voldoen.

Alle vijf jaren zal vier vijfde gedeelte van den winst als Bonus aan de polissen worden toegevoegd, zonder dat daardoor de verzekerde persoonlijk verantwoordelijk wordt, zooals bij onderlinge Maatschappijen.

De premiën kunnen maandelijks voldaan worden.

Omtrent maatstaf der Premiën en alle verdere informatiën betrekkelijk deze Levensverzekering Maatschappij kan men zich vervoegen ten kantore van de ondergeteekenden, alwaar men op verzoek prospectussen der Maatschappij en blanco Staten kan erlangen.

MACLAINE, WATSON & Co. *Batavia,*
Mc. NEILL & Co. *Samarang,*
(1894) FRASER, EATON & Co. *Soerabaija.*

Royal Insurance-Compagnie of Liverpool.

BRAND- EN LEVENSVERZEKERING.

KAPITAAL GROOT **2.000.000.**— PONDEN STERLING.

De ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde Maatschappij, gaan steeds voort, met verzekeringen te sluiten tegen brandschade op PAKHUIZEN, GOEDEREN en WOONHUIZEN met AMEUBLEMENT, gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op THEE-, KOFFIJ- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN OP JAVA.

Zij nemen de vrijheid het publiek te herinneren, dat sedert kort ook LEVENSVERZEKERING bij de Batavia Branche gevoegd is en dus gereed zijn tot het sluiten daarvan op de voordeeligste voorwaarden. Het uitgebreide Kapitaal van deze Maatschappij in verband met de jaarlijksche opbrengst van meer dan 300,000 Ponden Sterling en een aanwezig fonds van ruim 700,000 Ponden Sterling, leveren een voldoenden waarborg voor hare soliditeit, terwijl de premiën van verzekering even matig zijn als die van andere Maatschappijen en bij schade de voldoening op de promptste wijze geschied.

(1890) PITCAIRN, SYME & Co.

Societeit de Harmonie.

STAFMUZIJK

op Donderdag den 5 Junij 1862,
des avonds ten 8 ure.
Bij goed weder in den tuin.

Namens de Directie:
(1888) L. J. H. BOUMAN,
Secretaris.

SPAARBANK.

Zitdagen 3 en 17 Junij.

(1852)

De Ondergeteekenden hebben wederom voorhanden:

Gegalvaniseerd IJZER, geribd,
van 7 voet × 30 duim
6 „ × 30 „

bijzonder geschikt tot het dekken van huizen, alsmede:

Gegalvaniseerde IJzeren Emmers

van verschillende dimensien.

(1853) MACLAINE, WATSON & Co.

Namens President en Directeuren der Javasche Bank wordt berigt:

1o. dat de kommissie op den 22 April jl. in de algemeene vergadering van deelhebbers verkozen, na onderzoek en goedkeuring der balans, de bepaalde winsten, daaronder begrepen de afgezonderde winst van het boekjaar 1860/61, tot een beloop van *f* 761.881. 54, heeft verdeeld als volgt.
Uitdeeling van 19 pCt. of *f* 95. per aandeel gevende 8000 aandeelen *f* 760.000.
Te brengen op winst & verlies rekening 35ste boekjaar » 1881.54.
f 761881.54.

2e. dat tot het erlangen van uitbetaling van het voorschreven dividend bij assignatie ongezegeld wordt getrokken in den navolgenden vorm:
Invulling van woonplaats en dagteekening.
De Javasche Bank betale aan . . . . of order de som van (bedrag) voor het volle dividend over het 34ste boekjaar op (invulling van getal) bewijzen van aandeel staande ten namevan (invulling van naam voluit).
Voldaan
(Invulling der handteekening).
zullende de naamteekening van personen, welke van Batavia afwezig zijn, dienen bewaarheid te worden door het hoogst plaatselijk gezag ter woonplaats van den trekker.

3e. dat de Heeren J. A. STOK en A. R. J. CRAMERUS, tot Directeuren zijn benoemd in plaats van de als zoodanig afgetreden Heeren J. A. RUHLE en G. SUERMONDT.

De Secretaris,
H. ROCHUSSEN.
BATAVIA, 26 Mei 1862. (1869)

Algemeene vergadering van stemgeregtigde deelhebbers in de Javasche Bank,

op Dingsdag den 17 Junij 1862,

des morgen ten 10 ure.

Mededeeling van het verslag der verrigtingen der Commissie tot opname der balans over het afgeloopen boekjaar, ingevolge art. 76 van het Octrooi.
Verslag der Directie over het 34e boekjaar.

De Secretaris,
H. ROCHUSSEN.
BATAVIA, *den 28 Mei* 1862. (1923)

Javasche Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij.

Algemeene Vergadering

van Deelhebbers ten Kantore van de Maatschappij, op DINGSDAG den 17den Junij aanstaande, des namiddags ten een ure, tot het benoemen van eenen Commissaris in de plaats van den Heer D. T. PRYCE, die wegens vertrek naar Europa als zoodanig is afgetreden.

De Directeuren,
VAN BERESTEIJN,
(1855) W. SUERMONDT, Wz.

Brand-Assurantie-Compagnie, te Amsterdam.

Kapitaal 1.300000.— Gulden

De Ondergeteekenden benoemd zijnde tot Agenten op Java, van bovengenoemde Maatschappij, berigten bij deze, dat zij bereid zijn verzekeringen tegen Brandschade te sluiten op Woon- en Pakhuizen, Koopmansgoederen, Meubelen, enz., enz., alsmede: op Suiker-, Koffij, Thee-, Tabak- en Indigo-Etablissementen, enz., tegen zeer billijke Premien en gewone Condities.
Omtrent nadere informatie gelieve men zich te vervoegen ten Kantore der Ondergeteekenden

MACLAINE, WATSON & Co., Batavia,
McNEILL & Co., Samarang,
(1895) FRASER, EATON & Co., Soerabaija.

LIVERPOOL & LONDEN FIRE INSURANCE Comp.

KAPITAAL groot £ 2,000,000 Sterling.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten op ***Java*** van bovengenoemde Maatschappij, deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn, om ***Polissen van Assurantie*** op de meest voordeelige voorwaarden te verleenen op ***Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement***, gelegen in de hoofdplaatsen van het gouvernement, alsmede op ***Thee-Koffij- en Suiker-Etablissemten op Java.***
De premiën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagten mogten voorkomen, die gegrond moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.

(1892) PITCAIRN, SYME & Co.

De ondergeteekenden, Agenten van den Heer

NILLUS,

Constructeur Mecanicien, quai Colbert, *Havre*,

hebben de eer ter kennisse van Heeren Suikerfabrikanten te brengen, dat zij bereid zijn bestellingen aan te nemen op de

Machineriën

welke in de Fabriek van genoemden Heer NILLUS worden vervaardigd, en welke op de Eilanden ***Mauritius*** en ***Réunion*** schier algemeen gebruikt worden, terwijl aan dezelve de prijs en médaille is toegewezen door de Maatschappij van Nijverheid te *Mulhause* bij gelegenheid van het in 1859 door haar gehouden concours voor de meest volmaakte

STOOMWERKTUIGEN.

De **Tubulaire Stoomketels**,
de **Drievoudige Uitdampmachines**
en de **Nieuwe Kooktoestellen**,

van den Heer **NILLUS** verdienen bijzondere aandacht,
In zijne Fabriek zijn voorts verkrijgbaar:

1o. Complete luchtledige uitdamptoestellen,

welke 25000 Ned. kannen in 15 ure uitdampen, bestaande uit eene toestel van 3 verticale ketels van 0m. 900 diameter.

2o. hetzelfde toestel ter uitdamping van 37500 Ned. kan hebbende 1m. 000 diameter.
3o. hetzelfde toestel ter uitdamping van 50000 Ned. kan hebbende 1,200 diameter.
4o. hetzelfde toestel ter uitdamping van 62000 Ned kan hebbende 1,350 diameter.
5o. hetzelfde toestel ter uitdamping van 75000 Ned. kan hebbende 1,500 diameter.
6o. hetzelfde toestel ter uitdamping van 95000 Ned. kan hebbende 1,600 diameter.
7o. hetzelfde toestel ter uitdamping van 112500 Ned kan hebbende 1,750 diameter.

Teekeningen, Beschrijvingen en Prijscouranten ter inzage bij

(1819) HAAGER & SCHUURMAN.

De pillen van Holloway.

Zijn een onfeilbaar geneesmiddel van het hoesten, gevatten koude enz. ongemaken die zoo algemeen zijn in dit jaargetijde. De helft der ziekten waarmede de lijdende menschheid bezocht wordt, wordt veroorzaakt door de ongepaste behandeling van het ligchaam, wanneer men aangehaald is met hoesten of koude of door verwaarloozing derzelven, hetwelk tot de noodlottigste uitkomsten leidt.
Door aanhoudend gebruik der pillen van Holloway, worden die verschijnselen spoedig ontworteld; de maag wordt versterkt en de slijm, die voor de natuur schadelijk is, zal weldra uitgestorven zijn.

Doosjes Pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Batavia bij S. B. van Kleeff en Co.
» Banjoemaas » M. S. Cheriman.
» Soeracarta » W. Veldman.
» Djocjocarta » Buijn en Co.
» Salatiga » F. Kruthoffer.
» Tagal » Wed. Dort,
» Cheribon » W. Galistan.
» Cheribon » M. Blok en Co. (1850)
» Samarang » H. L. Lijon en Co.

Groot, Kolff en Co. en de hoofd agenten Soesman en Co.

Bataviaasch Praauwenveer.

De stoomer **Tjiliwong**, is bestemd tot het afhalen en aan boord brengen van PASSAGIERS van stoomschepen.
Vertrekt ten 7 ure des morgens.
Ligplaats binnen den kleinen boom. (1849)

TE KOOP OF TE HUUR

met 1sten Julij te aanvaarden:

DE RIJSTPELMOLENS,

gelegen te ***Assem***, Residentie ***Cheribon***, met daarbij behoorende

Padie- en Rijstpakhuizen

en groot Woonhuis, alles met Pannen gedekt.
Twee planken Pakhuizen met pannen gedekt, en een bergruimte bevattende van respectievelijk 4000 en 3500 picols, gelegen te ***Karang Sambong*** en ***Pengarengan***, Residentie ***Cheribon.***
Nadere informatien bij

(1898) PANDEL & STIEHAUS.

Te Koop of Te Huur!

EEN HUIS staande op **Molenvliet.**

Te bevragen bij
(1856) J. F. ARNOLD.

TE HUUR Een HUIS in gang ***Boentot***,

Te bevragen bij
(1932) G. JOSEPH.

Te huur gevraagd tegen 1 Julij:

Twee gemeubileerde kamers op ***Goenoeng-Saharie*** in de buurt van het ***Hydrographisch Bureau.***
Adres
(1903) LANGE & Co.

VERHUISD:

van
PASSER BAROE
naar
Gang Patjenongan, in de nabijheid van de Chinesche *Wagenverhuurderij.*

J. GROENEVELD, *Derksema,*
(1871) ***Vroedmeesteres.***

TE KOOP EENIGE **SUIKERMOLENS,**

van de **LOWMOOR COMPANY** met Cylinders van 24 × 48 inches en de benoodigde IJzerwerken voor Waterraderen.

EEN IJZEREN WATERRAD COMPLEET,

diameter 28 voet, breedte 5 voet.

In groote voorraad:

Suikerpannen,

in alle gewone afmetingen, alsook waarlooze stukken geschikt voor WATERMOLENS van de Lowmoor Fabriek.

Compleete stellen van de benoodigde IJzerwerken voor

Waterraderen, enz., enz.

Wordt binnen kort verwacht een

Stoom-Suikermolen,

compleet, rollen 24 × 48 duim, Stoommachine 12 paardenkracht.
De zoo voordeelig bekende wijze van bewerking van deze Company zal wel eene voldoende waarborg voor de hoedanigheden van deze Machineriën zijn.

PITCAIRN, SYME & Co.,
(1889) *Agenten van de Lowmoor Company.*

TE KOOP:

Twee Wetzel Suikerpannen
EN
Twee Rotatie Suikerpannen

met dubbele bodems en voorzien van DRIJFTOESTEL en VERBINDINGEN, Compleet.
Alsmede eene kleine **STOOMMACHINE**, complete met VERBINDINGEN tot het drijven van verschillende soorten van MACHINERIEN.
Nadere informatiën te bekomen bij

(1896) MACLAINE, WATSON EN Co.

Te Koop op aannemelijke voorwaarden:

EEN PIANINO,

liefelijk en vol van toon, geheel voor dit klimaat vervaardigd en eerst onlangs geheel nieuw ui Europa aangebragt.

Te bevragen bij
(1928) G. KOLFF EN Co.

I. J. J. SNELLEBRAND,

Beëedigd Translateur,

is dagelijks van des morgens 10 tot des namiddags 2 uren in de Stad; Kantoor boven de Toko der Heeren BRANDON en Co., en heeft als Privaat Onderwijzer nog eenige uren ter beschikking, van 8 tot 10 uren.

(1917)

Bekende en onbekende crediteuren van wijlen den Heer BERNARDUS MATTHEUS FRANCISCUS PHLIPPEAU worden bij deze opgeroepen tegen ***Dingsdag 24 Junij*** des voormiddags te ***11 uren***, ten Kantore van Mr. JAN VAN GENNEP, Hospitaalstraat, Batavia, om te hooren afleggen Rekening en Verantwoording door den ondergeteekende als erfgenaam onder voorregt van Boedelbeschrijving van zijn als zoodanig gehouden beheer en te ontvangen uitkeering hunner vorderingen, hetzij in het geheel, hetzij in evenredigheid van het beloop der nalatenschap.
Wordende inmiddels verzocht indiening hunner pretentiën aan Mr. JAN VAN GENNEP voornoemd.

(1924) F. C. PHLIPPEAU.

EENE DAME, door toeval buiten betrekking, wenscht zich belast te zien met de ***Opvoeding van jonge kinderen*** of de ***besturing eener huishouding.*** De meest bevredigende informatie kan zij aanbieden van familien, waar zij als zoodanig hare dienst heeft verleend.
Adres onder letter A. bij

(1927) G. KOLFF en Co.

Berigt aan het Leger.

Ter verzending gereed:

Mr. VAN DER HOUT,

Handleiding ten gebruike bij de uitoefening der Militaire Regtspleging, hoofdzakelijk ten dienste van het Leger in Nederlandsch-Indië. Prijs *f* 7,—
franco per post . . . „ 8,—

Heeren Inteekenaren zullen binnen kort hunne Exemplaren bij de verschillende Boekhandelaren van Nederlandsch-Indie kunnen bekomen.

Nog werd door den Ondergeteekende uitgegeven:

Bij- en omgewerkt Reglement op het beheer der militaire nalatenschappen, ten gebruike voor militaire Kommissarissen,
door den Kapitein-Kwartiermeester VAN BOVEN.
Prijs *f* 1,—

(1884) H. M. VAN DORP.

G. KOLFF & Co. te Batavia.

Ontvingen uit Parijs:

Uitsluitend voor Photografische

Portret-Kaartjes,

een keurig assortiment ***Accessoires***, alleenlijk daarvoor ingerigt, als:
KLEINE VERGULDE- en HOUTEN LIJSTJES,
Prachtige ALBUMS van LEDER, SCHILDPAD- en IVOOR- met Prachtsloten. (Uitnemend geschikt voor geschenken)
Geheel nieuwe Vergulde STANDAARDS, om op CONSOLES te plaatsen, voor twee en meer Portretten
Groote KADERS tot opname van 12, 16, 20 en 24 PORTRETTEN.
Alles tegen zeer billijke prijzen. (1874)

BEKENDMAKING.

Diegenen, die iets verschuldigd zijn aan den ondergeteekende, als gewezen kastelein van de Militaire societeit Concordia, worden beleefd, doch ernstig verzocht hun debet, binnen drie maanden, ter voorkoming van vervolging, af te dragen ten kantore van zijne gemagtigden, de Heeren Mrs. BOSSCHER en FRANCIS.

J. A. THIEBAULT.
Batavia 1 Junij 1862. 1906

De Ondergeteekende verlangt dat een elk die op hem eenige geldelijke pretentie heeft, zich vóór den 20sten dezer, bij hem daarmede vervoege ter vermijding van vertraging in de uitbetaling.

(1900) DE STUERS.

Vertrekkende Personen.

Arnold Bik, gemagtigde de heer *E. Francis.* (1854)

Ridder de Stuers en dochter. (1899)

Het vertrek van de Stoomboot

PALEMBANG PAKKET,

Kapt. **J. F. SCHEEL,**
is bepaald voor iedere Maand

op den 1en naar Lampongs, Tel. Betong.
„ „ 6en „ Cheribon.
„ „ 11en „ Palembang, op de terugreis Muntok aandoen.
„ „ 23en „ Cheribon en Tagal.

Adres:
BUIJS, JACOBSEN EN Co.
Agenten,
de Heer RUZETTE, te *Cheribon,*
(1885) » » VAN DER VOORT, te *Tagal.*

LET WEL

Het Stoomschip PRINS VAN ORANJE zal gelijktijdig met het Stoomschip **MAKASSAR**

op Zaturdag den 7 dezer

naar SAMARANG vertrekken om van daar den 10 Junij aanstaande weder naar BATAVIA te retourneren.
Nadere informatien bij

W. CORES DE VRIES.
BATAVIA, den 4 Junij 1862. (1931)

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen gedurende de maand MEI 1862, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA.

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA.

naar SAMARANG en BATAVIA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 15den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten.

Nadere inlichtingen te bekomen bij W. CORES DE VRIES, te *Batavia* en NIEUWVEEN en SCHUIJMER, te *Samarang* en te *Soerabaija.*

(1886)

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend en voor passagiers uiterst doelmatig ingerigte Nederl. Schip

Christine & Jeannette,

Kapitein N. RADEMAKER,
voerende een geëxamineerden Doctor.
Het vertrek van hier naar *Amsterdam* zal in de tweede helft der maand Juli plaats hebben.
Nadere informatiën zijn te bekomen bij de Heeren MAC LENNAN & Co., te *Soerabaija*, en alhier bij

de Agenten,
(1887) G. BUIJN & Co.

Passage naar Rotterdam.

Het snelzeilend en welbekend Nederlandsch Fregatschip

TRITON,

gevoerd door Kapitein A. G. J. ADRIAANS, zal tegen medio Junij de terug reis aanvaarden.
Dit Schip is voor den overvoer van Passagiers bijzonder goed ingerigt, vaart een geëxamineerd Geneesheer en heefteene Hollandsche Koe aan boord.
Men adresseere zich bij

REYNST & VINJU en
(1846) ANEMAET & Co. te *Soerabaija.*

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

De overlandmail, loopende tot 25 April, is den 3den dezer alhier aangekomen, aangebragt per stoomboot *Prins van Oranje*, kapitein W. J. Kuller.

Uit de mailberigten zal men zien, dat Z. E. de Gouverneur-Generaal van Ned. Indie door Z. M. benoemd is tot grootkruis der Eikenkroon.

De *Javasche Courant* van heden bevat een uitvoerig verslag omtrent het gevecht der *Reteh* tegen de zeeroovers, dat wij in ons volgend No. mededeelen.

In den avond van den 3 Junij jl. bragten de kweekelingen der onder-officiersschool te Mr. Cornelis eene luisterrijke serenade met fakkellicht aan den heer C. H. S. Gaijmans, ter gelegenheid zijner bevordering tot kapitein der Infanterie. Het voornemen bestond hem tevens eene sierlijke sabel aan te bieden, als hulde en bewijs van erkentelijkheid voor zijn, gedurende een tal van jaren, uitstekende bewezen diensten als docent aan voornoemde school. Zoo wij wel onderrigt zijn, werd hem evenwel van hooger hand niet vergund het geschenk aan te nemen.

Intusschen houden wij ons verzekerd, dat de overtuiging die hij in zich mag omdragen, ijverig te hebben medegewerkt aan het belang der onder-officiersschool te Mr. C. voor hem een voldoende belooning zal zijn, meer te waarderen voorzeker dan een sierlijke sabel of ander geschenk.

De reis des Gouverneurs-Generaal naar Samarang

Eergistermorgen vertrok zijne Excellentie de Gouverneur Generaal per stoomboot *Oenarang* naar Samarang. Dat wij voor eenigen tijd het besluit van den opperlandvoogd tot die reis naar Oost-Java met genoegen vernamen, kan wel niemand onzer lezers evenmin betwijfelen als het gevoel van belangstelling in de uitkomsten van dien togt. Immers, dat heentrekken naar eene streek, die als het ware het centrum, het uitgangspunt is van eene groote, eene levenskwestie voor Java 's verderen bloei en meerdere ontwikkeling van landbouw, nijverheid en bedrijvig leven, staat in het naauwste verband met het definitief uitmaken dier kwestie, opdat zoo mogelijk tot stand kome eene inrigting waarvan de behoefte reeds voor lang is gevoeld en erkend, niet door enkelen, maar door velen, ja, wij kunnen wel zeggen door allen. De vroegere werkkring van Zijne Excellentie is voorzeker een waarborg dat de spoorweg-aangelegenheid uit het ware oogpunt zal worden beschouwd en dat het onderzoek *in loco* door eene autoriteit zóó bevoegd als de Gouverneur-Generaal, tot een gewenscht resultaat zal leiden, en het aanleggen van spoorwegen op Java weldra niet meer tot de problema's zal behooren, maar als een feit kan worden aangemerkt.

Gedurende de maand Mei 1862 is bij de Spaarbank

ingebragt geworden	*f*	14731.—
en daaruit terug genomen	„	17896.45
Op Ult. Mei beliepen de inlagen van 1490 Inleggers	*f*	1,145,374.21
en zijn tot dien datum terug genomen. . . .	„	705,871.81
Zoodat ingelegd blijft	*f*	439,502.40

Betreffende de werking der Nederlandsch-Indische Levensverzekering- en Lijfrente Maatschappij is mede te deelen, dat op ulto. April 1862 was,

Totaal geboekte Contributiën en Stortingen	*f*	423.275,67
„ jaarlijksche „ „ „	„	157,605,12
„ verzekerde bedragen	„	2,088,396.—

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.

VAN 31 MEI TOT 3 JUNIJ.

MARINE HOTEL. Brem, van Probolingo. — Schmidt Muller, Mr. D. Kooders en Echtg., de Haas, van Batavia. — H. L. van Bloemen Waanders, van Samarang.

JAVA HOTEL. Boek, van Bushire. — v. d. Tas, van Onrust. — Scharlée, van Weltevreden. — van Lith en Echtg., van Soerabaija.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

VAN 31 MEI TOT 3 JUNIJ.

Met het Ned. Ind. stooms. Prins van Oranje, kapt Kuller, de hh. Harting, Sarkies, Augé, de Mello, Domingos, Manuel, Rodriques, H. von de Wall en Z. M. troepen van Singapore via Riouw en Muntok.

Met de Ned. Ind. brik William, kapt. J. Bastiaanse, Mevrouw Westerkamp en 3 kinderen van Grissee.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

VAN 31 MEI TOT 3 JUNIJ.

Met het Ned. Ind. stooms. Padang, kapt. Guijot, de Majoor van Rouveroij, 2de Luit. van Steenveldt, de hh. Oudemans, G. S, Putman, Muir D. T Pryce, Schutze, Mac Gill, Echtg. en 1 kind, Pierce, Cramer, Hooglandt en Z. M. troepen naar Singapore via Muntok en Riouw.

Batavia. — Den 2den dezer verliet Z. E. de Gouverneur-Generaal met familie, vergeld van den algemeenen secretaris Mr. A. Loudon en verder gevolg deze hoofdplaats met het voornemen om de residentien Samarang, Soerakarta, Djokjokarta, Kadoe en Soerabaija te bezoeken.

Des ochtends ten 7 ure begaf zich Z. E. geëscorteerd door een detachement kavallerie naar het jaagpad bij de stadsherberg, alwaar Z. E. werd opgewacht door den Vice-President en de Leden van den Raad van Nederlandsch-Indie, de kommandanten der land- en zeemagt, den president der hooge geregtshoven, den directeur der producten en civiele magazijnen, den resident van Batavia, den kommandant der 1ste militaire afdeeling, den 1sten gouvernements secretaris en den havenmeester.

Eene commissie, bestaande uit den resident van Batavia, den afdeelings-kommandant, den 1sten gouvernements secretaris en den havenmeester, begeleidde Z. E. naar boord van de particuliere stoomboot *Oenarang*, bestemd om Z. E. en gevolg naar Samarang over te brengen.

Bij het vertrek van de *Tjiliwong*, waarmede Z. E. naar de *Oenarang* werd overgebragt, werden van de Welkomstbatterij en later van het vlaggeschip, zoomede van al de ter reede liggende oorlogsbodems, de gebruikelijke saluten gedaan, terwijl aan boord van die oorlogschepen op de gebruikelijke wijze werd geparadeerd.

— In de jongste bestuurs-vergadering der Nederlandsch-Indische Maatschappij van Nijverheid en Landbouw zijn benoemd: tot gewoon lid, mr. W. Stortenbeker jl. te Batavia; tot gewoon, tevens corresponderend lid, M. J. Schram te Tagal; en tot buitenlandsch corresponderend lid, J. W. Ploos van Amstel te Melbourne (Australie). Mede is in die vergadering verkozen tot secretaris de heer Edw. Heijning.

— Per stoomboot *Padang*, kapt. Guijot, zijn door het postkantoor alhier verzonden:

Per overlandmail via Marseille.		7781	adressen.
„ „ „ Triëst.		643	„
„ „ „ Southampton		258	„
		8682	adressen.
Naar Singapore	1484		„
„ Riouw	277		„
„ Banka	443		„
„ Palembang	490		„
		2694	„
Totaal . .		11376	adressen.

Preanger Regentschappen. — Op den 15den Mei zijn in het district Tjisondari bandjirs ontstaan, ten gevolge waarvan een buffel is omgekomen en 5 bouws en 319 roeden met padi beplante sawah's zijn overstroomde.

Naar het schijnt, zal het gewas van slechts ééne bouw verloren zijn en kan de hoop worden gekoesterd, dat het gewas der overige uitgestrektheid zal worden behouden.

Madura. — Op den 28sten Mei jl. is Z. H. de Panembahan van Madura, Tjakra-di-Ningrat overleden.

Banka. — Den 2den Mei arriveerde ter hoofdplaats *Muntok* de wd. inspecteur voor de bebakening, de kustverlichting en het loodswezen, ten einde het nieuwe kustlicht-établissement te Tandjong Kalean te inspecteren, bij de proefontsteking van dat licht tegenwoordig te zijn en verder al datgene te verrigten, wat in het belang van de goede werking van het licht mogt blijken noodig te zijn.

Nadat op den 8sten Mei de proefontstekingen waren aangevangen en gedurende eenige dagen geregeld waren voortgezet, het vereischte personeel was aangesteld, de dienst door den inspecteur behoorlijk was geregeld en alzoo alles was verrigt, wat noodig was om de onafgebrokene en geregelde werking van het licht te verzekeren, is op den 16den Mei jl. door den resident tot de definitieve ontsteking van dat licht overgegaan.

Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo. — Berigten, loopende tot den 17den Mei jl., behelzen het volgende: In de geheele afdeeling is de rust ongestoord gebleven. Zeeroovers hebben zich weder op de kust van de Tanahlaut en voor de Kahajan rivier vertoond. Z. M. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen* is derwaarts gezonden om eenige dagen te kruisen.

Volgens geruchten verzamelt Antasari volk uit de Boven-Kapoeas en Kahajang, met het doel om de onderworpene kampongs der Beneden-Doeson te tuchtigen. Zijn aanhang wordt evenwel hoe langer hoe geringer, aangezien de bevolking in genoemde streken den oorlog moede is.

Berigten uit het Amanditsche deelen mede, dat Amin Oellah, demang Lehman en Kertanegara zich uit dat district hebben verwijderd, zonder dat men weet, waar zij zich thans ophouden.

In Alleij, Amandit en Balangan komen dagelijks menschen uit de wildernissen terug om zich te onderwerpen.

De bevolking-patrouilles doorkruisen nog voortdurend de bovenlanden van Amandit en Alleij.

De hoofden der Paramassan-Amandit, die sedert het begin van den opstand nog niet afgekomen waren, zijn met den door den resident benoemden ranga Toewa bekar, die hun te gemoet gezonden was, te Kandangan geweest om de bewijzen van hunne gehechtheid aan het gouvernement te geven. Eene kolonne, sterk 40 bajonetten, en even zooveel Linganezen, is naar de Paramassan Amandit opgerukt om dit landschap te leeren kennen en de bevolking vertrouwen in te boezemen.

In de Riam-Kanan en Kiwa liep een gerucht, dat Madsaid, die zich sultan van Bandjermassing noemt, wilde afkomen om die streken te tuchtigen.

Door aanvoer van buiten is het rijstgebrek geheel geweken. Op de hoofdplaats kostte dat voedingsmiddel *f* 8 de pikol.

(*Jav. Ct.*)

Pasoeroean, 23 Mei. — Men deelt ons van goederhand mede, dat het fort alhier waarschijnlijk reeds in de volgende maand zal ingetrokken worden.

(*Pass. N. en Adv. Bl.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

EXTRACTEN *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BATAVIA, *den 30sten Mei* 1862. (No. 13.)

(Staatsblad no. 55)

Gelezen de missive van den minister van Kolonien, van 22 Maart 1862, La. AAZ., no. 14/310, daarbij in antwoord op de dezerzijdsche missive van 15 October 1861, no. 9365, (besluit van dien dag no. 5) mededeelende, dat de Koning blijkens kabinets rescript van 11 Maart 1862, no. 76, heeft goedgekeurd art. III van de bij bovengenoemd besluit vastgestelde voorwaarden en bepalingen, waarop de lands middelen op Java en Madura voor 1862 zouden worden verpacht (staatsblad 1861, no. 102), waarbij onder die nadere goedkeuring van de voorwaarden der pacht van de belasting op de neringen, beroepen, enz. in de stad en voorsteden van Batavia, het bepaalde bij § *c* art. III van staatsblad 1856, no. 68, is ingetrokken en buiten werking gesteld.

Is goedgevonden en verstaan:

Van het vorenstaande aanteekening te houden.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij Koninklijk besluit van den 27sten Februarij 1862, no. 71. is de kapitein der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indie, met verlof in Europa, F. C. Schenk von Schmittbourg, zich schrijvende Schenk von Schmittburg, op zijn verzoek, met ingang van den 1sten Maart 1862, eervol uit Z. M. militaire dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen.

Bij Koninklijk besluit van den 27sten Februarij 1862, no. 73, is de kapitein der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indie, met verlof in Nederland, H. F. van der Ree, op zijn verzoek, met ingang van den 1sten Maart 1862, eervol uit Z. M. militaire dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen.

Bij Koninklijk besluit van den 9den Maart 1862, no. 12, is de luitenant kolonel der artillerie van het leger in Nederlandsch-Indie, met verlof in Nederland, A. Netscher, op zijn verzoek, met ingang van en met den 1sten April 1862, eervol uit Z. M. militaire dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot officier van justitie bij den raad van justitie te Batavia, de officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang mr. A. M. Fokker.
Tot kontroleur der derde klasse bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Lampongsche districten, de ambtenaar ter beschikking van den resident dier districten W. A. Seitz.
Tot consul der Nederlanden in Siam, P. Pickenpack thans die betrekking waarnemende.

BIJ HET RESIDENTIE KANTOOR TE BATAVIA.

Ontheven:

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, van de vervulling zijner functien, onder toekenning van wachtgeld, de hoofkommies bij de afdeeling „schepen en pakhuizen" op dat kantoor J. Faes.

Benoemd:

Tot hoofd-kommies bij de afdeeling „schepen en Pakhuizen", de eerste kommies op gezegd kantoor J. B. M. Boshouwer.
Tot eersten kommies de pakhuismeester te Makasser N. D. A. Kervel.

Schutterijen, enz.

BIJ DE SCHUTTERIJ TE BATAVIA.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, de kapitein W. F. G. Pool.

Bevorderd:

Tot kapiteins, de eerste luitenant D. Janette Walen en Th. E. de Nijs Bik.
Tot eerste luitenants, de tweede luitenants mr. T. Schuurman, mr. C. W. H. van Schelle en mr. A. W. de Jong.

Benoemd:

Tot tweede luitenants, de korporaal W. D. van Berckel jr. en de schutter H. T. von Hemert.

Goedgekeurd:

dat door den Gouverneur der Moluksche eilanden,

BIJ DE SCHUTTERIJ TE MENADO.

Zijn ontslagen:

Op hun verzoek, eervol, de tweede luitenant-adjudant L. G. van der Hoek en de tweede luitenant der Mohamedanen Baba Sankilang.
Eervol, wegens vertrek, de eerste luitenant J. F. Bendsneijder en de tweede luitenant A. W. F. Celosse.

Zijn benoemd:

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant N. H. Hartman, van het korps.
Tot tweeden luitenant-adjudant, de fourier D. F. Celosse.
Tot tweede luitenants, de schutters J. P. Tokaija en J. Schutst.
To tweeden luitenant der Mohamedanen, den sergeant Kitjiel Ali.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie A. C. G. E. L. Bols.

Bevorderd:

Tot majoor, sous-chef van den generalen staf, de kapitein der genie en sappeurs D. Maarschalk, adjoint bij dien staf.

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE.

Tot luitenant kolonel bij het 10de bataillon, de majoor J. W. J. Piper, van het bataillon.

Tot majoors:

bij het 17de bataillon (Fort de Kock), de kapitein H. W. van Oijen, van het 10de bataillon.

bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden (Sibogha), de kapitein T. C. J. Kroesen, chef van den staf der tweede militaire afdeeling op Java.

Tot kapiteins:

bij het 1ste bataillon, de eerste luitenant W. van Leijden, van het garnizoens-bataillon der Moluksche Eilanden;

bij het 4de bataillon, de eerste luitenant-adjudant G. P. Gorissen en de eerste luitenant C. B. H. van Deutekom, van het 11de en 12de bataillon;

bij het 6de bataillon, de eerste luitenant G. van Vuuren, plaatselijk-adjudant te Soerabaija en de eerste luitenant C. H. J. Gaijmans, van de militaire school te Meester-Cornelis;

bij het 8ste bataillon de eerste luitenant J. A. P. Reinders van der Veer, van het 5de bataillon;

bij het 10de bataillon, de eerste luitenant J. G. H. Grooss, van het garnizoens-bataillon der derde militaire afdeeling op Java;

bij het 17de bataillon, de eerste luitenant W. Th. van Stuwe, van het 5de bataillon.

Tot eerste luitenants:

de tweede luitenant P. A. C. H. T. A. Werdmuller von Elgg, thans met verlof in Nederland;

bij het 5de bataillon, de tweede luitenant A. H. Ouwens, van het garnizoens-bataillon der Wester-afdeeling van Borneo;

bij het 11de bataillon, de tweede luitenant H. J. Boonk van het 17de bataillon;

bij het 12de bataillon, de tweede luitenant A. A. van Sorgen, van het 7de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon der Wester-afdeeling van Borneo, de tweede luitenants H. van Medevoort, van het bataillon, en G. L. van Doornum en A. Wijnoldij, beiden van het 16de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon van Palembang, de tweede luitenant-adjudant D. Lucas, van het bataillon, met bepaling, dat hij ook als zoodanig in zijne tegenwoordige betrekking zal continueren.

Benoemd:

Tot tweede luitenants bij het garnizoens-bataillon der Wester-afdeeling van Borneo, de sergeanten P. H. van Hulstijn en J. Söhngen, van het 3de, en A. F. H. Kielgast, van het 11de bataillon.

Geplaatst:

Bij het 8ste bataillon infanterie (Ngawi), de majoor L. F. Donleben, onlangs uit Nederland van verlof teruggekeerd.

Hersteld:

In activiteit, de eerste luitenant der infanterie W. F. K. van Harrevelt.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Bevorderd:

Tot officieren van gezondheid der tweede klasse, de officieren van gezondheid der derde klasse J. A. Einthoven en H. J. Wefers Bettink.

Overgeplaatst:

Bij het garnizoen te Meester-Cornelis, de officier van gezondheid der tweede klasse E. van Hengel, van het garnizoen te Weltevreden.

Geplaatst:

Bij het garnizoen te Weltevreden, de officier van gezondheid der tweede klasse H. J. Wefers Bettink;
Bij het groot militair hospitaal te Willem I, de officier van gezondheid der tweede klasse J. A. Einthoven;
beiden ter beschikking te Batavia.

Oproeping van Debiteuren en Crediteuren.

In de Jav. Cour. van heden worden opgeroepen de Debiteuren en Crediteuren in de navolgende boedels.

Door de Commissarissen, te Meester-Cornelis, in den boedel van wijlen den 1sten luitenant der infanterie E. Rehmann.

Door de Agenten der Bataviaasche Weeskamer in de residentie Bantam, in de boedels van wijlen A. Bachet en M. van Abkoude.

Door de Gecommitteerden in Gecommitteerden in Onchristen Sterfboedels in de residentie Bantam, in de boedels van wijlen de chineesche vrouw Ong-Tjoeijnio en den chinees Oeij-Boenlaij.

LAATSTE TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Rotterdam, 25 April. Z. M. heeft den heer Sloet van de Beele, gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie, benoemd tot ridder-grootkruis der orde van de Eikenkroon.

— Naar het schijnt, hebben bij het aanwerven van Zwitsers voor ons leger in Oost-Indië zekere onregelmatigheden plaats gehad.

Wij vernemen althans, dat dezer dagen namens den bondsraad bij onze regering stappen zijn gedaan, naar aanleiding van de middelen door een werver aangewend om een Zwitsersch onderdaan in Nederl. dienst te doen treden, en welke persoon inmiddels reeds in onze kolonien moet zijn aangekomen.

— Naar wij vernemen zal Z. M. stoomschip *Montrado* in het begin der volgende maand naar Oost-Indie vertrekken.

— Z. M. heeft op verzoek, aan den kap. der inf. in Ned. Indie *M. Baay*, thans met verlof hier te lande, verl. eervol ontslag met toekenning van pensoen.

De *Ceylon Times* deelt mede dat het Nederlandsche Gouvernement twee Commissarissen naar Ceylon heeft afgezonden, die daar nu binnenlandsche reizen maken, om bekend te worden met de daar gevolgde methode van aanplant en bereiding der koffij. De eerste stap dier heeren was het bestellen voor Gouvernements rekening van vijftig Gordons bolster of pelmachines.

Rome, 22 April. De feesten zijn schitterend. Er is een toeloop van vreemdelingen. Morgen begeeft de Paus zich naar Porto d' Anzio. Hij zal daar drie weken verblijven. De heer Mérode, minister van oorlog, heeft duizend man artillerie daarheen gezonden; de generaal Goyon drie kompagnien voetvolk. De kardinaal Antonelli blijft voorloopig te Rome. Nu en dan zal hij den Paus gaan bezoeken. Een detachement Franschen onder bevel van kolonel Chancy is bij Veroli de grenzen gepasseerd, en heeft vereenigd met de Italiaansche troepen Chiavone aangetast, die men genoodzaakt heeft naar 't gebergte terug te trekken.

Uit Napels verneemt men van den 22sten dat er eene algemeene rust heerscht. Groote toebereidselen worden gemaakt om den koning te ontvangen. In 't Cirque Pompeji zal een gala voorstelling worden gegeven. De nationale garde zal den koning een banket van 25000 couverts aanbieden, en dit wel op eene overdekte uitgestrektheid van 't strand.

Talrijke benden roovers zijn uiteengejaagd. De hoop der bevolking is levendig.

Lissabon, 22 April. Volgens berigten uit onze bezittingen in Africa is de oorlog tusschen de Portugezen en de Negers weer uitgebroken.

Parijs, 25 April. Het hof van cassatie heeft uitgemaakt dat een huwelijk 't welk uit dwaling gesloten is met een ontslagen galeiboef, niet vernietigd kan worden.

Triest, 24 April. Volgens berigten uit de Levant verzetten de Drusen zich tegen de recrutering. Te Hauran hebben velen hunner de wapens opgevat.

St. Petersburg, 25 April. Het *Journal de St. Pétersbourg* deelt eene keizerlijke ukase mede, waarbij bepaald is, dat de gemeenteraad van Moskau eene reorganisatie zal ondergaan, en dat, even als te St. Petersburg, voor de benoeming der leden vrije verkiezingen zullen plaats hebben.

De *Nordische Biene* logenstraft officieel het gerucht, dat de brandewijns-pacht nog langer dan tot Januarij 1863 zal in stand blijven.

Parijs, 25 April. De *Pays* spreekt ook van het gerucht, dat het verlof van den heer Lavalette verlengd is. De *Patrie* verzekert dat het ontwerp, waarbij eene som tot belooningen voor de armee en de marine ter beschikking des keizers gesteld wordt, ten spoedigste aan de wetg. vergadering zal worden aangeboden.

Tevens meldt dat blad op grond van tijdingen uit Vera Cruz dat Juarez, in weerwil van de protesten, met geweld de gedwongen leening doorzet. Er heerscht allerwege schrik in het land. Men verzekert dat de geallieerden, zoo het laatste ultimatum niet wordt aangenomen, naar Mexico op marsch zullen gaan.

Een belangrijk gevecht heeft te Pittsburg plaats gehad tusschen de Noordelijken en Zuidelijken, waarbij van weerszijden gedurende twee dagen met de grootste dapperheid is gestreden. Op den eersten dag behielden de Confederalisten het veld, op den tweeden hadden de Federalisten de overhand. Generaal Beauregard van de Zuidelijken werd gewond en generaal Johnston gedood. De Noordelijke generaal Prent is gevangen genomen. Eiland no. 10 in de Mississipi rivier is door de Federalisten ingenomen. Het leger der Potomac is te fort Monroe aangekomen en voortgerukt naar Yorktown, waar president Davids in persoon het bevel voert. De president der Noordelijke staten heeft een algemeenen dankdag verordend wegens de behaalde overwinning.

Het Zuidelijk Congres heeft zijne havens geopend voor alle natiën behalve voor Noord-America.

In Engeland heerscht veel gebrek in de Fabriek-distrikten

Het programma van de opening der groote Tentoonstelling te Londen is openbaar gemaakt. De plegtigheid zal op den bepaalden dag 's middags ten twee ure aanvangen en onderscheidene vorstelijke personen zullen daarbij tegenwoordig zijn.

In het Huis der Gemeenten hebben discussiën plaats gegrepen over de Italiaansche aangelegenheden. (Zie verder den tekst der twee brieven uit Italie). De Ministers verklaarden zich daarbij ook zeer tegen de voortdurende bezetting van Rome door Fransche troepen.

Tegen de redevoering van lord Palmerston over de Italiaansche kwestie heeft het Oostenrijksch gouvernement geprotesteerd en verklaringen zijn geëischt.

Een nieuw contract tusschen Noord-America en Engeland omtrent den slavenhandel, is in het congres aangeboden.

De Fransche vloot in de Middellandsche zee zal te Napels gestationeerd worden gedurende het verblijf aldaar van koning Victor Emanuel.

Op Paaschmaandag had te Brighton eene groote parade en een spiegelgevecht plaats van het korps vrijwilligers onder kommando van Lord Clyde.

De prins van Capua, broeder van wijlen koning Ferdinand II, is thans overleden.

De particuliere correspondent van den *Times* in America, de heer Russel, is op zijn terugweg naar Engeland, dewijl hem verboden is het leger aan de Potomac te volgen.

Het schip *Emily st. Pierre* van Calcutta dat bij het verbreken der blokkade van Charleston door een Federalistisch schip was genomen, is door den gezagvoerder naderhand hernomen en te Liverpool aangekomen.

Suez 5 Mei. De onderkoning vertrok van Alexandrie naar Europa in zijn eigen groot stoomjagt, op den 24 April. Hij gaat naar Engeland, doch zal eerst het vasteland hier en daar bezoeken. Ismaël Pacha, de naaste erfgenaam, blijft gedurende de afwezigheid van Said Pacha aan het hoofd der zaken.

De Hertog van Saxen Coburg Gotha kwam op den 2den Mei met zijn reisgezelschap uit Abyssinie terug,

---

De Heer Dupeaux, een Fransch bouwkundige, heeft de daarstelling aangenomen der drooge dokken te Suez. Weldra zal het werk aanvangen.

De *Great Eastern* is geheel nagezien en hersteld. Het vaartuig zou vroeg in Mei van Milfordhaven naar New-York vertrekken.

De *Sumter* is eindelijk te Gibraltar, waar hij zoo lang had gelegen, verkocht.

Garibaldi zet zijne togten voort in Noordelijk Italië; hij zal ook Napels en Sicilië bezoeken, zegt men.

De Wetgevende Vergadering te Corfu heeft andermaal geprotesteerd tegen het Protectoraat van Engeland, en verlangt dat men de Jonische eilanden met Griekenland vereenige. De Lord Commissaris van Engeland verklaarde dit voor onmogelijk, daar het Protectoraat onschendbaar was.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Rotterdam, 23 April. De aangelegenheden in Pruissen trekken bij voortduring in hooge mate de aandacht. Terwijl door de regering alles gedaan wordt om de verkiezingen in haren geest te leiden, rust de liberale partij zich met waardigheid en kalmte toe tot den strijd, die over het lot des lands beslissen zal. Het is merkwaardig de aanschrijvingen van sommige landraden te lezen. Zoo is er een zekere graaf von Kleitt, die aan de kasteleins in zijn district last heeft gegeven, om alle rondbrengers van gedrukte stukken onmiddelijk bij het plaatselijk bestuur te brengen, op straf van verbeurte hunner concessie als herbergier. — Een andere, zekere von Hasseler, liet aanplakken: De demokratie of anders gezegd, de mannen van vooruitgang willen den koning afzetten en zelven in Pruissen bevelen. Dat hebben zij in 1842 getoond; dat hebben zij in 1848 bewezen en dat willen zij ook nu doen. Daarom heeft Z. M. hen onlangs ook voor zijne bitterste vijanden verklaard en rekent er nu op, dat zijn volk bij de verkiezingen na Paschen geen demokraten zal kiezen. Overal is hun regering door bloed en tweedragt gekenmerkt. Die dus den koning beminnen, kiezen mannen die hem eeren enz., enz. — Het provinciaal consistorium van Silezie heeft den wensch te kennen gegeven dat alle tot zijn ressort behoorende geestelijken indachtig zullen zijn aan het gezegde van den Apostel Paulus: „De magten, die er zijn, zijn van God geordineerd", en het consistorium koestert de hoop, dat op niemand hunner van toepassing zal bevonden worden hetgeen dezelfde Apostel daarop laat volgen: „Die zich tegen de magt stelt, wederstaat de ordonnantie Gods, en die deze wederstaan, zullen over zich-zelven een oordeel halen." — Zekere landraad Scharnweber vermaande de kiezers in zijn district, om toch alles te doen wat in hun vermogen is om zorg te dragen, dat een zeker drietal afgevaardigden, die hij met name noemt en die behoord hebben tot de meerderheid van de ontbonden kamer, niet weder worden ingekozen.

BIJVOEGSEL
VAN DEN
JAVA-BODE
van Woensdag, 4 Junij 1862, N°. 44.

De heer Taube, rentmeester van de koninklijke domeinen te Finsterwolde, betoogde dat het er slecht zou uitzien, indien de regering het regt niet had, deze of gene door haar noodig geachte uitgaaf te doen, en indien voor alle uitgaven zonder onderscheid eene speciale vergunning der kamer noodig was. Het kon den afgevaardigden wel eens in het hoofd komen, zoo redeneert deze rentmeester, te zeggen: „Wij willen geen leger, geen regters, geen tuchthuizen meer; de daarvoor benoodigde gelden staan wij u niet toe." — In eene aanschrijving, door de regering aan de ambtenaren te Breslau gerigt en door den vice-president van Prittwitz onderteekend, wordt ronduit verklaard, dat de regering het haren pligt acht „de regten der kroon te verdedigen en niet toe te laten, dat op de kracht der koninklijke regering, de grondslag der grootheid en welvaart van Pruissen, inbreuk worde gemaakt door de naar eene zoogenaamde parlementaire regering strevende demokratische partij, of „zoogenaamde partij van vooruitgang." In hetzelfde document wordt ook aan de ambtenaren voorgehouden, dat het met hunne positie, uit kracht van den aan Zijne Majesteit afgelegden eed, niet vereenigbaar is deel te nemen aan eene der regering vijandige verkiezingsbeweging, met de bijvoeging, dat deze waarschuwing aan de ambtenaren gedaan wordt op uitdrukkelijk bevel van Z. M. En, let wel, deze aanschrijving is een officieel document! — Nog erger is eene dagorder die onlangs te Berlijn en in andere groote steden des rijks aan de landweer voorgelezen werd. Daarin werd o. a. gezegd, dat Z. M. uitdrukkelijk aan het ministerie verklaard heeft, dat zijne goede bedoelingen miskend zijn, dat een gedeelte zijner onderdanen, demokraten, liberalen, constitutionneelen, mannen van vooruitgang en hoe die lieden zich verder noemen, van 's konings toegeeflijkheid en goedheid misbruik hebben gemaakt om de kroon in gevaar te brengen en dat daaraan een einde moet komen enz. Hoewel het Pruissische volk anders zeer gehecht is aan het regerend koninklijke huis, is de naam des konings nu zoo dikwijls en zoo zonder den minsten tact in de zaak gemengd, dat men gerust kan zeggen: het koningschap is in Pruissen voor goed begraven.

Dit blijkt dan ook trouwens aan den geest van bedaard en vastberaden verzet, die alle klassen in Pruissen bezielt. De circulaires der ministers van binnenlandsche zaken en van openbaar onderwijs, waarin hunne excellentien voorschreven, hoe ambtenaren zich ten opzigte van de verkiezingen hebben te gedragen, is slecht ontvangen. Met uitzondering van de ministerieele *Sternzeitung* en de feodale *Kreuzzeitung*, hebben alle dagbladen zich afkeurend daarover uitgelaten. De professoren aan de universiteiten te Berlijn, te Bonn, Halle en elders hebben tegen deze circulaires geprotesteerd. Ook regterlijke en andere ambtenaren hebben dit gedaan, terwijl de redevoeringen in de liberale kies-vereenigingen gehouden genoeg bewijzen hoe de geest der natie is. Als het sterkst bewijs voor de stemming des lands kan aangemerkt worden, dat de honderde kooplieden te Berlijn en elders, die anders gewoon waren even na Paschen de Leipziger mis te bezoeken, zich verbonden hebben, hunne woonplaatsen voor den afloop der verkiezingen niet te verlaten.

De regering ziet dan ook zeer goed in, dat zij nagenoeg dezelfde kamer terug krijgen zal. Het is te vergeefs dat eene commissie van generaals beslist heeft dat er 2½ millioen op oorlog bezuinigd kan worden; vergeefs, dat bij koninklijk besluit afstand gedaan is van eene nieuwe belasting op het gemaal en geslagt; vergeefs dat de ministers getracht hebben een zachtere uitlegging te geven aan hunne circulaires; — die in het oogloopende verandering is te veel in strijd met de vroegere houding der regering, dan dat de verstandigen in den lande daarin eenig vertrouwen zouden stellen. Men beschouwt dat alles eenvoudig als eene manoeuvre, om zoo mogelijk nog op de verkiezingen te werken, en al die kromme sprongen strekken slechts om de liberale partij te voorzigtiger te maken en het besef te versterken, dat alle nuancen van die partij zich vaster dan ooit bij elkander behooren aan te sluiten.

De tweede kamer van den Oostenrijkschen rijksraad is tot 1 Mei uiteengegaan. Alsdan zal er een jaar verloopen zijn sedert de rijksraad voor het eerst bijeen kwam. Overweegt men nu, wat de vergadering in dien tijd gedaan heeft, dan komt men tot de bedroevende overtuiging, dat er niets uitgerigt is en dat het volk in zijne hoop op haar bitter is teleurgesteld. In plaats van alles te doen om eene verzoening met Hongarije te bevorderen, in plaats van in te zien, dat de Hongaarsche kwestie eenmaal vereffend zijnde, geen tweede bestaat, die Oostenrijk ernstig zorg kon baren, hoorde men van de tribune der kamer zulke bittere en kwetsende woorden over Hongarije, dat daardoor de klove tusschen beide deelen des rijks nog dieper gemaakt is. Tot verbetering van schromelijke misbruiken in vele takken van openbaar bestuur geschiedde weinig of niets, eenvoudig op grond, dat men geen stuksgewijze verbetering wilde en de noodzakelijke nieuwe wetten met de bestaande niet in overeenstemming te brengen waren. Ook over de finantiën van den staat waren de discussiën onvruchtbaar. Deze verkeeren zooals ieder weet, in zulk een toestand, dat alleen eene ernstig gemeende, voor geen opofferingen terug deinzende zamenwerking van *alle* staatsburgers in *alle* gedeelten des rijks, redding aanbrengen kan. In plaats nu van eene verzoening tusschen alle volken van dit uitgebreide rijk zoo veel doenlijk te bevorderen, verdiepten de afgevaardigden zich in theoretische, mathematische berekeningen, die mogelijk tot kunstmatige resultaten kunnen voeren, maar bij den eersten den besten schok ineen vallen en bewijzen zullen, dat men de rekening buiten den waard gemaakt heeft.

Men zegt, dat ook de Oostenrijksche regering voornemens is tot eene reductie van hare armee over te gaan. Een zoodanige maatregel zou zeker zeer te wenschen zijn, want nooit was spaarzaamheid in Oostenrijk meer geboden dan tegenwoordig. De moeijelijke arbeid van de finantieele commissie heeft slechts een onvoldoend resultaat opgeleverd. Men kan de plannen des ministers betreffende de bank niet goedkeuren, men wil ook geen leeningen, geen vermeerdering van het papiergeld, noch ook nieuwe belastingen, en toch is er een aanzienlijk deficit, waarin voorzien moet worden. Inder erkent, dat bezuiniging in verschillende takken van bestuur, vooral op het budget van oorlog, volstrekt noodig is. Er is maar één middel om tot een beteren staat van zaken te komen, namelijk afstand van Venetie en verzoening met Hongarije, en de regering wil het eerste niet en doet geen enkele verstandige poging tot het laatste; ja men zou zelfs uit sommige halfofficieele dagbladen opmaken, dat zij de moeijelijkheden met dat land nog zal vermeerderen.

Er is zelfs sprake, dat de Oostenrijksche stellingen aan de Mincio en de Beneden Po eene versterking zullen ondergaan. Ook wordt verzekerd, dat regering hare troepen in het Venetiaansche niet verminderen, en daarentegen die in zuidelijk Tirol vermeerderen zal. Als reden van deze versterking wordt gezegd, dat in die streken een slechte geest heerscht.

Men is te Pesth overtuigd van de spoedige aftreding van den hof kanselier den graaf Forgach; als zijn opvolger noemt men den voormaligen minister van justitie, graaf Nadasdy.

Te Warschau volhardt de groote meerderheid der bevolking in haar ouden en onverzoenlijken tegenstand tegen het Russisch bestuur en maakt daardoor het voortduren der strengste militaire maatregelen onvermijdelijk. Overal, waar de gelegenheid zich voordoet, blijft het volk in zijne oppositie tegen de regering op eene merkwaardige wijze aan zichzelf gelijk. Het staatkundige leven verkeert in zulk een staat van opgewektheid, dat het niet mogelijk is, den stroom te keeren, of zelfs te leiden. De geringste afwijking van hetgeen geacht wordt nationale pligt te zijn, wordt aanstonds uitgekreten voor landverraad, en het dragen van een ronden hoed is voldoende, om iemand te doen brandmerken als een trouweloos patriot. Zelfs de pasbenoemde aartsbisschop Felinski daalt, sedert hij begonnen is van den kansel aanmerking te maken op het dragen van rouwkleeding, met iederen dag in de gunst der menigte. Vrouwen van den hoogeren stand, die zich veroorloven, hare zwarte rouwkleederen met violetkleurig lint te versieren, worden door de voorbijgangers uitgejouwd. Dagelijks legt de aartsbisschop bezoeken af bij de aanzienlijkste Polen; doch hoe minzamer hij ontvangen wordt door de aristokratie, des te meer verliest hij van zijn invloed op den lageren en den middenstand, die de groote massa des volks uitmaken.

Niet weinig sensatie maakte dezer dagen eene openlijke verklaring van lord Palmerston ten gunste van Italië. De minister zeide ronduit, dat de Fransche bezetting te Rome als eene inbreuk beschouwd moest worden op het regt der natie en op het beginsel van non-interventie en dat aan die inbreuk een einde moet komen. Wat den lord tot dien uitval bewogen heeft, is nog niet duidelijk; want de eerste opvatting, als zou deze verklaring in overleg met den keizer der Franschen gedaan zijn, ten einde deze daardoor het voorkomen zou kunnen aannemen, als wierd hij door Engeland gedrongen aan de bescherming van den paus een einde te maken, komt ons gezocht voor. Liever nemen wij aan, dat die houding van den Engelschen premier het gevolg is van eene verkoeling tusschen het kabinet van St. James en dat van Parijs — en die verkoeling schijnt werkelijk te bestaan — waarvan men de oorzaak nog met geen zekerheid weet. Hoe dit zij, de Fransche half-officieele dagbladen hebben er zich zeer verbolgen over getoond, vooral de *Pays*, die zich echter wel had mogen herinneren, dat de heer Billault nog niet lang geleden bij de discussiën over het budget nagenoeg hetzelfde gezegd heeft. Aandacht verdient dat onmiddelijk na de rede van meergenoemden staatsman, door de *Morning Post* eene reeks dépêches van den Engelschen consul te Napels en van den Engelschen gezant te Turin werd openbaar gemaakt, allen in een vijandigen geest tegen het wereldlijk gezag van den paus. Aan den anderen kant is het nog al zonderling, dat de keizer der Franschen persoonlijk niet zoo ontevreden schijnt te zijn over het gebeurde als de half-officieele drukpers in Frankrijk, want Z. M. en de keizerin zullen de Londensche tentoonstelling bezoeken.

Te Parijs waren dezer dagen weder geruchten in omloop, als zou eerstdaags eene verandering in de verhouding des keizers tot den paus komen, namelijk dat de Fransche troepen Rome stellig ontruimen zullen. Wij stippen dit gerucht aan zonder meer en met de bijvoeging, dat wij er voorloopig hoegenaamd geen gewigt aan hechten.

Koning Victor Emanuel is naar Napels vertrokken, vergezeld van de ministers van binnenlandsche zaken en van marine. Hij zal daar eenigen tijd blijven. Er hebben zich in den laatsten tijd weder rooverbenden op Romeinsch grondgebied gevormd, doch het schijnt dat de generaal Lamarmora tegen die benden opgewassen is.

De berigten uit Griekenland luiden bij voortduring zoo tegenstrijdig mogelijk. De officieele dépêches doen het bij herhaling voorkomen als of de zaak der opstandelingen hopeloos stond en Nauplia het niet lang meer zal kunnen houden. Doch in andere berigten wordt de zaak geheel anders voorgesteld, en er is veel grond om aan te nemen dat laatstgenoemde berigten digter bij de waarheid zijn. Zoo wordt in particuliere brieven uit Athene gemeld, dat de dagbladen niets mogen openbaar maken dan hetgeen de regering goedgekeurd heeft. Waartoe, kan men vragen, zou die maatregel noodig zijn, wanneer de zaak der regering zoo gunstig staat. Zoo is het ook waar dat de opstandelingen te Nauplia de hun aangebodene amnestie, met uitzondering voor de hoofden, nog steeds geweigerd hebben, en verder is het eene daadzaak dat de koning een besluit heeft genomen, waarbij aan de gevangene misdadigers te Nauplia ontheffing van den overigen straftijd toegezegd wordt, indien zij de regering in het bedwingen van den opstand willen helpen. Dit besluit heeft eene algemeene verontwaardiging verwekt. Is de regering, vroeg men, reeds zoo diep gezonken, dat zij een beroep doet op zulke bondgenooten en niet aarzelt hen weer in vrijheid te stellen, en alzoo de maatschappij aan de roof- en plunderzucht dier woestelingen prijs te geven? Het is dan ook voornamelijk om die reden dat de opstandelingen geweigerd hebben de hun aangebodene amnestie aan te nemen.

Wat voorts nog van veel meer beteekenis is, indien het zich bevestigt, is het berigt, reeds in meer dan ééne correspondentie voorkomende, dat koning Otto, den tegenstand moede, dien de wijze waarop het land bestuurd wordt ondervindt, besloten heeft te abdiqueeren, terwijl de Fransche en Engelsche regeringen hiervan reeds onderrigt zouden zijn. Doch al neemt men aan dat dit berigt op geen grond hoegenaamd steunt, dan geeft het toch min of meer een denkbeeld van den ongunstigen staat van zaken waarin het koningrijk verkeert, en steekt dus ook niet weinig af bij de voorstelling, welke de regeringsberigten van den opstand geven, alsmede van de stemming die in het land heerscht.

De regering heeft tot dusverre Nauplia nog niet gebombardeerd. Het is blijkbaar dat zij voor dien maatregel terugdeinst, die in Europa niet weinig afkeuring zou ondervinden. Twee Fransche en Engelsche stoombooten zijn voor de vesting verschenen om de Fransche en Engelsche onderdanen aan boord te nemen, alsmede de Grieken, die op deze booten eene wijkplaats zouden willen zoeken. Men verneemt intusschen dat geen der opstandelingen daarvan gebruik heeft willen maken.

De Mexicaansche kwestie is een waar *imbroglio*. Spanje heeft evenzeer als Engeland de conventie van Soledad goedgekeurd, waaraan zooals bereids gemeld is, Frankrijk geweigerd heeft zijne sanctie te verleenen. Is nu de alliantie der drie mogendheden verbroken of bestaat zij nog? Dit punt is moeijelijk te beslissen en het wordt geenszins opgehelderd door eene verklaring van den Spaanschen minister van buitenlandsche zaken in de Cortes afgelegd, dat Spanje, hoewel de conventie van Soledad goedkeurende, het niet oneens is met Frankrijk. De minister echter zag zelf het tegenstrijdige dier verklaring in; want hij voegde er bij dat hierbij nadere ophelderingen noodig waren, die hij evenwel voorshands nog niet kon geven. Uit alles is voorts blijkbaar dat Frankrijk nog steeds zwanger gaat van het plan om in Mexico een troon op te rigten ten behoeve van den aartshertog Maximiliaan, en dat Engeland en Spanje dit plan zooveel mogelijk tegenwerken; laatstgenoemde mogendheid omdat zij *casu quo* de kroon aan een prins der Spaansche dynastie wenscht opgedragen te zien. De half officieele *Correspondencia autografa* geeft in vrij duidelijke woorden te verstaan, dat Spanje Frankrijk wantrouwt en er dus niet aan denkt, der keizerlijke regering de handen vrij te laten. Gaan de Fransche troepen, riep zij uit, naar de hoofdstad der republiek, dan zullen de Spaansche troepen er zich ook heen begeven; doch indien wij slechts vergoeding krijgen voor de grieven, die het land tegen Mexico heeft, dan zullen wij ons niet mengen in de binnenlandsche aangelegenheden der republiek. — De verklaring heeft geen interpretatie noodig. Van den anderen kant ziet men in dat door het oprukken naar de hoofdstad troepen van zelf de conventie van Soledad te niet gedaan wordt. Men heeft trouwens ook nog niets naders vernomen van eene verwijdering van een gedeelte der Engelsche en Spaansche troepen uit Mexico, zooals de eerste berigten gemeld hebben en zooals de conventie bepaalde. De geallieerde troepen schijnen er nog alle te zijn. In zooverre kan het doel der expeditie gezegd worden weinig naderbij te zijn gekomen; want meer dan immer zijn Engeland en Spanje er thans op uit, om ginds een waakzaam oog te houden op Frankrijks plannen.

Ook de Americaansche regering is blijkbaar niet gerust over het resultaat der expeditie, blijkens eene circulaire door den heer Seward in dato Maart aan America's vertegenwoordigers bij de Europesche hoven toegezonden. Die circulaire draagt de dagteekening van 3 Maart. De minister begint wel met te zeggen, dat hij gerust gesteld is door de verklaring der interveniërende mogendheden, dat het eenige doel der expeditie is, vergoeding te bekomen voor aangedane beleedigingen en geenszins eene inmenging in de binnenlandsche aangelegenheden der republiek; maar hij laat niet na op de gevaren te wijzen die bestaan nopens haar voornemen, om den monarchalen regeringsvorm in Mexico in te voeren, en tegen zoodanig plan nu waarschuwt hij. Een monarchale regeringsvorm, zegt hij, zou volstrekt geen waarborgen van duurzaamheid en veiligheid aanbieden, vooral niet als de troon ten deel viel aan een buitenlandschen prins. Het gevolg hiervan zou dus zijn, dat de geallieerde mogendheden den nieuwen troon in Mexico gewapend zoulen moeten beschermen, en dit zou eene nieuwe wijze van handelen zijn, namelijk eene gewapende en duurzame interventie ten behoeve van het monarchale Europa, die even dreigend als gevaarlijk is voor het regeringsstelsel, dat verreweg op het grootste deel van het Americaansche vasteland is ingevoerd. Zulk een staat van zaken, zegt de heer Seward ten slotte, zou veeleer het begin dan het einde der Mexicaansche revolutie zijn.

Uit America is een gewigtig berigt ontvangen, namelijk, dat de Noordelijken op het Zuiden een schitterende overwinning hebben behaald. Tot dusverre is het berigt van dien veldslag nog slechts door middel van den telegraaf bekend, zoodat wij er nog geene nadere bijzonderheden van kunnen mededeelen. Het aantal dooden en gekwetsten moet enorm zijn; het is te hopen dat de opgaaf overdreven zal wezen. Mogt alles bevestigd worden, wat er van bekend is gemaakt, dan kan men aan dezen oorlog een spoedig einde voorspellen.

POLITIEK OVERZIGT.

De tweede kamer is den 24sten dezer bijeenkomen. Wij hopen dus met de volgende mail weder politiek nieuws te kunnen mededeelen. Thans is het nog zeer stil. In de laatste veertien dagen teerden de dagbladen op de beoordeeling van het voorschot door den gouverneur-Generaal aan de suikerfabriekanten gegeven. Dat oordeel is over het algemeen ongunstig. Wij wenschen het onze voor te behouden tot wij de omstandigheden juist kennen. Waarschijnlijk zal de minister er in de kamer over geïnterpelleerd worden en dan zullen de gegevene inlichtingen een vasten grondslag voor de kritiek geven.

Onze regering schijnt aan Belgie de verlenging van den termijn van ratificatie van het tractaat over de aftappingen uit de Maas tot Augustus a. s. gevraagd te hebben. Naar men zegt is zij nog niet toegestaan.

De verklaring, dat het besluit omtrent de Delfsche akademie niet van toepassing is op de studenten, die reeds op de dagteekening waarop het genomen is, aan die akademie ingeschreven waren, is nog niet gegeven. Waarschijnlijk heeft men daarover eene interpellatie in de tweede kamer te wachten.

Men zegt dat de minister van oorlog aan de officieren der landmagt verboden heeft in de dagbladen te schrijven, maar hun vrijgelaten hem mede te deelen, wat hun afkeurenswaardig voorkomt. Zulk een verbod kon men zeker onder dit ministerie niet wachten. In hoeverre het werkelijk gegeven is, zal later moeten blijken.

Het budget van binnenlandsche zaken is ƒ 111,985 hooger dan het verworpene, zoo als het door de amendementen der tweede kamer verminderd was. De reden dier verhooging ligt hoofdzakelijk in de kosten, welke de doorbraak, die op 18 Januarij ll. in het Steurgat onder Werkendam plaats had, vordert en die ƒ 110,000 bedragen.

NEDERLAND.

(*Van den specialen Correspondent van den Java-Bode.*)

'S GRAVENHAGE, 25 April 1862.

Sedert mijn laatste schrijven zijn wij de stille week gepasseerd en de herleving der Tweede Kamer genaderd. Waarlijk, in de laatste drie maanden was het, of er geen Staten-Generaal meer in ons gezegend vaderland bestonden; alleen de *deskundigen* — een mooi woord! — die door de Commissie van Enquête over onze marine werden opgeroepen en gehoord en wier namen ons dagelijks door de dagbladen werden meêgedeeld, herinnerden ons nog aan het bestaan van dien tak der wetgevende magt.

De commissie van enquête heeft nu de eerste serie van mannen van het vak, schouten-bij-nacht, kapiteins, kapiteins-luitenant, luitenants eerste en tweede klasse, rijks- en particuliere scheepsbouwmeesters, beambten aan de werven, enz. ondervraagd en tot nader order hare werkzaamheden geschorst. Jammer is het, dat de commissie ook niet heeft kunnen ondervragen de bouwmeesters en bevelhebbers der Americaansche oorlogsbodems, de *Merrimac* en de *Monitor*. Ik hoor echter, dat er wel over die monsterschepen gesproken is, maar dat men van oordeel was dat ze niet geschikt waren om zee te bouwen, hoofdzakelijk omdat ze voor het scheepsvolk onbewoonbaar zijn. Er ontbreekt genoegzame ruimte, licht en lucht. Alleen voor de verdediging van kusten en zeegaten zouden zoo'n paar *rammen* goede diensten kunnen presteren.

Nu de Tweede Kamer gereed stond hare werkzaamheden te hervatten, zijn er ook enkele wets-ontwerpen uit de bureaux der ministeriën opgedoemd. In de eerste plaats is de definitive begrooting voor het vijfde Hoofdstuk (Binnenlandsche Zaken) voor het dienstjaar 1862 ingediend. Men zal zich herinneren, dat de begrooting van den baron van Heemstra in December van 't vorige jaar verworpen en er toen een credietwet voor den tijd van zes maanden gevoteerd werd. De memorie van toelichting, gevoegd bij de definitive begrooting, begint met de Thorbeckiaansche zinsnede:

„Herziening eener begrootingswet, waaruit reeds uitgaven zijn gedaan en dagelijks nieuwe uitgaven moeten geschieden, is natuurlijk binnen enge grenzen beperkt. Dit geldt vooral vermindering, waar men vermindering zou wenschen; daarentegen is de minister, zijns ondanks, gedwongen verhooging te vragen."

Thorbecke vraagt dan ook een ton gouds meer dan de honderd twee en zeventig ton, waarop de uitgaven van het departement van binnenlandsche zaken voorloopig bij de crediet-wet waren vastgesteld. Een aanzienlijke vermeerdering wordt gevorderd voor de post van *herstelling van buitengewone winter- en stormschade*. Op den 18 Januarij toch had er een doorbraak plaats bij den dam in het Steurgat onder Werkendam — een doorbraak ter wijdte van 115 en ter diepte van 3 el; de kosten der maatregelen, genomen tot voorloopige voorziening, de kosten voor de geheele digting der doorbraak en ook het herstel van schade aan andere werken in de Nieuwe Merwede, worden te zamen op ƒ 110,000 geraamd. Dan wordt er ƒ 30,000 meer aangevraagd voor bijdragen van rijkswege aan gemeenten, die, door de uitgaven, tot eene behoorlijke inrigting van haar lager onderwijs vereischt, te zwaar zijn gedrukt. In het oorspronkelijke en afgestemde ontwerp der begrooting voor 1862 was daarvoor eene som van ƒ 150,000 uitgetrokken, welk bedrag gedurende de discussie door een amendement met ƒ 50,000 werd verminderd. Baron van Heemstra heeft, zegt Thorbecke, toen verzuimd aan te toonen, dat men eene uitgaaf van ƒ 130,000 te voorzien had; waren er bij de discussie van regeringswege inlichtingen in dien zin gegeven, het cijfer van het amendement zou waarschijnlijk wijziging hebben ondergaan. — Tegenover die vermeerderingen staan eenige verminderingen; zoo werd, onder meer, het artikel, waaruit de jaarwedden der hoogleeraren aan de Leidsche hoogeschool worden gekweten, met ƒ 3500 verminderd. De betrekking van professor Juynboll, in September van 't vorige jaar overleden, zal, naar 't schijnt, niet meer worden vervuld. De professoren Dozy en Rutgers doceeren thans in zijne plaats in het Arabisch en Hebreeuwsch. Men mompelt van groote veranderingen, wat de Hoogescholen betreft, van de opheffing namelijk der akademie te Utrecht. Daarentegen heeft Thorbecke reeds nu gezegd, dat de haven van Brouwershaven moet opgeheven worden uit den staat van verval, waarin zij geraakt is. Daarvoor zou het rijk echter slechts elfduizend gulden behoeven bij te dragen. De belangen der groote scheepvaart zijn bij eene verbetering van die haven in hooge mate betrokken, want alle naar de Zuid-Hollandsche koopsteden bestemde schepen van eenigen diepgang moeten te Brouwershaven binnenloopen en daar een gedeelte hunner lading in ligterschepen overladen.

Het tweede wetsontwerp van eenig aanbelang, dat door den heer Thorbecke is ingediend, strekt tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor den aanleg van staatsspoorwegen, gedurende 1862. Die uitgaven zijn geraamd op ruim vijftien en een half millioen. Als wij nu nog, behalve die spoorwegen, eenige gepantserde schepen van een millioen of drie per stuk moeten gaan aanbouwen, zullen we wel in leeningen moeten vervallen.

Wat de spoorwegen betreft, zoo had de baron van Heemstra er zeer veel op tegen om de gronden, die daarvoor aangekocht moesten worden, te laten onteigenen ten algemeenen nutte. Hij wilde die gronden liever bij minnelijke schikking bekomen. Thorbecke verklaart nu, dat hij, ten einde geen stremming te veroorzaken, de tracé's der eerste sectiën, bij beschikkingen van zijn voorganger bepaald, onaangeroerd zal laten, en ook met opzigt tot de waardering en den aankoop der benoodigde eigendommen den arbeid op den aangevangen voet doorzetten zal; maar dat voor de volgende sectiën geen aankoop meer zal geschieden dan na toepassing der wettelijke voorschriften omtrent de onteigening ten algemeenen nutte. Hieruit, zegt hij, is bespoediging in plaats van vertraging te wachten.

Zeker is het, dat Thorbecke niet houdt van onzekerheid en weifeling: hij weet wat hij wil en zijne ambtenaren ondervinden daar reeds de gevolgen van: zij behoeven niet meer uren lang met den Minister te praten, om, bij slot van rekening, nog niet te weten welken weg zij moeten opgaan; zij worden nu door een krachtige hand in een aangewezen vaarwater gestuurd.

In den loop van het volgende jaar zullen denkelijk reeds fragmenten van het nieuwe spoorwegnet kunnen bereden worden; aan de bruggen te Zutphen en te Venlo wordt ijverig gewerkt; aan de pijlers voor de brug te Kuilenburg wordt gedacht, en de werken voor de bruggen bij Rotterdam, Dordt en Zalt-Bommel worden voorbereid.

Onze finantieman, de heer Betz, die, naar ik hoor, aan zijne knappe ambtenaren zeer meêvalt, heeft ook reeds iets gedaan: hij diende eene herziening in van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer. Dit werk was door herhaalde behandeling van vroegere wets-ontwerpen genoegzaam voorbereid. Ik weet niet of ik u reeds gemeld heb, dat bij het tarief van invoerregten als beginsel aangenomen is: heffing naar de waarde van een regt van 5 perCent op voorwerpen, die te beschouwen zijn als volledige fabricaten; heffing naar het gewigt voor die artikelen, waarvan òf geen soorten zijn òf waarvan de soorten weinig verschillen, of wel die voor benadering minder vatbaar zijn; heffing van regten, hooger dan het nominaal regt van 5 per cent, voor artikelen, die hier te lande aan accijns onderworpen zijn of die uitsluitend door den gegoeden stand worden gebruikt; voorts vrijstelling van grondstoffen, en een regt van 2 of 3 per cent voor fabricaten, die tevens als grondstoffen kunnen worden gebezigd. Alle uitvoerregten, behalve een overgangsregt op linnen en katoenen lompen, moeten afgeschaft worden.

De jeugdige Minister van Buitenlandsche zaken, jonkheer P. van der Maesen de Sombreff, verklaart, bij de overlegging der definitive begrooting voor zijn departement over 1862, dat hij, die slechts weinige weken geleden zijne portefeuille heeft aanvaard, in dat kort tijdsbestek niet in de gelegenheid is geweest, met de vereischte zorg te overwegen, of er verschillende onderwerpen van uitgaaf zijn die verandering behoeven, en dat daarom bij de raming der behoeften voor dit jaar, de sommen, toegestaan bij de begrooting voor 1861, tot maatstaf zijn genomen. Hij vraagt echter per slot van rekening ƒ 11000 meer, hoofdzakelijk voor de kosten van verschillenden aard, voortvloeijende uit de betrekking van Limburg tot den Duitschen Bond — juist de Augiasstal, die hij in 't vervolg zal moeten reinigen of, zoo ge liever wilt, een der beide Gordiaansche knoopen, tot doorhakking waarvan hij geroepen is.

Onze minister van Justitie eindelijk heeft tot nog toe geen andere teekenen van leven gegeven, dan in een dertigtal ontwerpjes van wet tot het verleenen van de hoedanigheid van Nederlander aan officieren van gezondheid en andere officieren bij het leger in Nederlandsch Oost-Indie, meestal Duitschers van geboorte. De heer Olivier zal moeite hebben om de talenten, den ijver en de groote levendigheid van zijn voorganger Godefroi te evenaren — we hebben al hooren zeggen, dat hij er te dik voor zou wezen.

Gisteren namiddag ten één ure hield de tweede Kamer eene openbare zitting. De tribunes waren vol, de Ministers allen tegenwoordig. Thorbecke zat in het midden der zijnen, alsof hij de groene tafel nooit verlaten had.

De te Rotterdam, in plaats van de heeren Betz en Olivier, nieuw gekozen leden: J. D. Fransen van de Putte en F. W. C. Blom, legden de bij de Grondwet voorgeschreven eeden in handen van den Voorzitter, den heer van Reenen, af; als een bijzonderheid werd opgemerkt dat de heer van de Putte bij het afleggen van den eed: „ik zweer trouw aan de Grondwet", eerst verzuimde de sacramentale woorden: „zoo waarlijk helpe mij God almagtig" uit te spreken en, toen hij dit deed, de beide voorste vingers van de regterhand er niet bij in de hoogte stak. Dit gebrek in den vorm gaf echter geen aanleiding tot eenige discussie. Van de beide andere nieuwe leden, plaatsvervangers der Ministers Meeussen en Thorbecke, de heeren N. R. H. Guljé van Breda en G. Dumbar van Deventer, nam ook de eerste zitting, terwijl de tweede nog niet was komen opdagen.

Nadat voorlezing was gedaan van al de koninklijke besluiten, waarbij de leden van het vorig Ministerie ontslagen en de tegenwoordige Ministers benoemd werden, vroeg de heer van Goltstein het woord. Hij moest, zeide hij, een bezwaar opperen omtrent de geldigheid van die besluiten. Iedereen begreep dat hij daarmeê doelde op het contrasigneren van eenige dier besluiten door den heer Thorbecke, den dag vóór zijne eigenlijke optreding als Minister. De heer van Goltstein liet dit echter onuitgesproken. Hij wist niet, vervolgde hij, of het nieuwe Ministerie van plan was, de noodige inlichtingen te geven over de vorming en de rigting van het kabinet; maar, als dit niet gebeurde, behield hij zich voor, der kamer verlof te vragen tot het doen eener interpellatie daarover.

Ik herinnerde mij, dat de heer van Goltstein na de eerste optreding van het Ministerie Thorbecke in 1849, zijn toenmaligen zetel als voorzitter verliet, om ook te spreken over de vorming van het nieuwe kabinet. Ook destijds had de Koning hem geraadpleegd. Nu, zegt men, was hij het, die den heer Thorbecke bij den Koning bragt, met dat, voor hem, ongelukkig en onvoorzien gevolg echter, dat hij zich door den heer Thorbecke te oud hoorde verklaren, om minister te wezen.

Er kwam geen dadelijk antwoord van de ministeriele tafel op de korte rede van den heer van Goltstein. Weldra zou het echter blijken dat Thorbecke die rede had gehoord. Nadat de vloed der ingekomen stukken eindelijk in het „voor kennisgeving aangenomen", of „verzending naar Commissiën of Afdeelingen" gesmoord was, vroeg de Minister van Binnenlandsche Zaken het woord.

„De Kamer", begon hij, „gunne ons een kort, een eenvoudig woord. Niet om een programma van grondstellingen te verkondigen, dat niemand van ons wacht, noch om een verklaring te geven van gebeurde feiten, die ieder kent (dit was aan het adres van den heer van Goltstein.) Ik wensch niet te spreken van het verledene, maar over de tegenwoordige taak. Hetgeen ik aan de Kamer wensch voor te dragen betreft hetgeen ons, de Kamer en het Ministerie, gemeenschappelijk nog in deze zitting zal te doen staan. Vooraf en voor alles wil ik ons levendig genoegen betuigen dat wij de Kamer mogen begroeten. Wij verlangden met de Kamer in aanraking te komen: het parlementair terrein is het terrein van publiek overleg en van publieke rekenschap van de Regering. Wij verlangden ons op dat terrein te bewegen. Het gemeenschappelijk overleg in het parlement — wij zijn van dat besef doordrongen — zal de kracht van regeren verdubbelen."

Vervolgens toonde de heer Thorbecke aan, dat er tijd noodig is, alvorens een nieuw Ministerie aan het vaartuig de beweging kan geven, en dat, zoo de tegenwoordige Ministers grieven hadden tegen hunne voorgangers, het niet die zoude zijn, dat deze hun te weinig te doen hadden overgelaten.

Van de wetsontwerpen, reeds door het vorig Ministerie ingediend en nog onafgedaan gebleven, verklaarde de heer Thorbecke over te nemen het ontwerp houdende bepalingen omtrent den accijns op het binnenlandsch gedistilleerd; dat tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van Leiden naar Woerden; dat tot opheffing der slavernij in de West-Indische Koloniën; dat betreffende de overdragt der tienden van het kroon- aan het staatsdomein, en dat tot goedkeuring van de met België gesloten overeenkomst tot regeling der wateraftappingen uit de Maas.

Vervolgens herinnerde hij aan de nieuwe reeds voorgedragen wetsontwerpen.

Toen deed hij uitkomen dat de Kamer in hem een voorstander kende van de verbetering der zeewegen van Amsterdam en Rotterdam. Omtrent den eersten weg had hij geëischt dat, tot behoorlijke beoordeeling der verleende concessie, terstond zoulen worden ingediend de plannen van het werk. Dit was vroeger in de concessie als eene later te vervullen voorwaarde gesteld. Het plan uit de Memorie van Toelichting was thans ingediend en werd onderzocht; de Minister hoopte spoedig daaromtrent mededeelingen aan de Kamer te kunnen doen.

Eindelijk verklaarde de heer Thorbecke, dat nog in den loop dezer zitting zouden worden ingediend: wets-ontwerpen tot regeling van het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen; betreffende de cultuur-ondernemingen in Nederlandsch-Indië; de regterlijke indeeling; de regeling der kerkelijke pensioenen; de aflossing der tienden; de regeling van het middelbaar onderwijs — welk ontwerp de reis van het departement van binnenlandsche zaken naar de Tweede Kamer reeds aanvaard had — en het wets-ontwerp tot regeling der Medische politie.

De heer Thorbecke eindigde aldus:

„Ten slotte, mijne heeren, een woord van persoonlijke erkentelijkheid, niet alleen uit eigen beweging, maar ook namens mijne twee ambtgenooten, die nog vóór korten tijd leden waren van deze Kamer. Met leedwezen hebben wij de plaats verlaten, waarop wij in uw midden zooveel welwillendheid ondervinden. De Kamer gelieve daarvoor onzen hartelijken dank aan te nemen; zij gelieve ons die welwillendheid te doen behouden: wij verzoeken dit om onzent wil — welwillendheid behoort tot de schatten van het leven; maar ook de volbrenging van de publieke taak, overleg en regering, zullen daarbij niet verliezen."

Ziedaar het programma van het nieuwe ministerie — een programma, Thorbecke waardig. Zoo er gedurende den tijd van voorbereiding en zwijgen soms eenige vrees, eenige teleurstelling mogt zijn ontstaan bij de ijverige voorstanders van het tegenwoordige kabinet, thans, nu Thorbecke heeft gesproken, nu hij vooral zóó heeft gesproken, won hij het volle vertrouwen.

(*'t Slot volgt.*)

Rotterdam, 23 April. Zoo als men verwachtte, heeft het, sedert ons vorig berigt, des nachts herhaaldelijk vrij sterk gevroren. Er valt niet aan te twijfelen of de vroeg ontwikkelde gewassen daardoor geleden hebben. Intusschen schijnt de schade niet zóó groot te zijn, als aanvankelijk werd gevreesd; op vele plaatsen heeft de vorst slechts een gewenschte rust in den al te snellen groei te weeg gebragt. Alleen de steenvruchten schijnen grootendeels verloren te zijn. Overigens bleef de weersgesteldheid fraai en wisselde een vruchtbaren regen de droogte ge. stadig af.

— Z. M. heeft den adspirant-ing. der marine *S. Meihuizen bevorderd* tot ingenieur 2de kl., en hem voor den tijd van vijf jaren gedetacheerd bij het vak van scheepsbouw in Nederlandsch Indie; zullende zijne bevordering gerekend worden in te gaan met den eersten der maand, volgende op die van zijn vertrek naar Indie; — *eervol ontslag verleend*, op verzoek aan den Oost-Indischen ambtenaar *P. J. Breda*, laatstelijk secretaris der residentie Tagal, thans met verlof hier te lande, met toekenning van pensioen.

— Uit Oost-Indie zijn te Harderwijk aangekomen 2 korporaals en 8 manschappen, overgebragt met het schip *Otto*, gezagvoerder Rotgans.

— De minister van koloniën heeft bepaald dat voortaan voor de detachementen koloniale militairen die naar Nederlandsch-Indie vertrekken, de voeding dier troepen aan boord der schepen gelijk zal zijn aan die van het scheepsvolk.

— Te Harderwijk is eergisteren aangekomen het 1ste detachement Denen, sterk 30 man, die zich in Hamburg voor de dienst in Oost-Indie hebben geëngageerd. Aan hen wordt eene premie van *f* 120 uitbetaald.

— De Overland-post, loopende tot 28 Februarij, is den 11 den April hier te lande aangekomen.

De mailboot *Sultan* welke de Oost-Indische mail (van 28 Feb.) van Alexandrie naar Marseille moest overbrengen, is wegens het breken van de schroef genoodzaakt geweest te Malta binnen te loopen. Dat gedeelte der mail, dat voor Engeland bestemd was, is met een Engelsche stoomboot naar Marseille vervoerd, doch het overige moest wachten tot dat de schade aan de *Sultan* hersteld was; dientengevolge kwamen de brieven viâ Marseille eerst den 19den April hier te lande aan, terwijl die over Triëst reeds den 11den waren aangekomen.

Bij aankomst van de pakketten per *Sultan*, was de dépêche, meldende het arrivement der volgende mail, hier te lande bereids ontvangen.

— HH. MM. de koning en de koningin hebben den 23sten dezer de residentie verlaten en zijn met een groot gevolg langs onze spoorwegen naar Arnhem vertrokken. H. M. de koningin begaf zich van daar over Dusseldorp naar Aken, om vervolgens over Belgie naar Parijs te reizen. H. M. werd den 24sten aan het hof der Tuilerien, waar groote toebereidselen gemaakt waren om H. M. te ontvangen, gewacht. Zoo als men weet, zal H. M. aan dat hof een paar weken vertoeven en vervolgens naar Stuttgardt vertrekken.

Z. M. de koning, na HD. gemalin tot Arnhem te hebben begeleid, is van daar naar het Loo vertrokken en, na daar het déjeuner te hebben genomen, heeft Z. M. de reis naar Zwolle voortgezet. Z. M. heeft namelijk het voornemen, om de provincie Overijssel te bezoeken. Tegen den avond van den 23sten arriveerde Z. M. aan het Katerveer, werd door HD. commissaris in die provincie jhr. Backer, en de burgelijke en militaire autoriteiten ontvangen, en deed vervolgens op de meest plegtige wijze HD. intogt in de Overijsselsche hoofdstad. Het behoeft nauwelijks vermeld te worden, dat men daar reeds dagen te voren groote toebereidselen had gemaakt, om Z. M. op eene waardige wijze te ontvangen. Er waren eerebogen opgerigt, en allerwege was men er op bedacht geweest de huizen met groen en bloemen te versieren. Z. M. werd er regt hartelijk ontvangen en het gejuich der duizende menschen die op de been waren scheen geen einde te zullen nemen. Audientien, diners, en partijen van allerlei aard, zijn er aan de orde van den dag, de geheele bevolking viert feest en stelt zich voor eene schitterende illuminatie te ontsteken. Den 26sten doet Z. M. een uitstapje naar Kampen, waar men er almede op bedacht is om van liefde en gehechtheid aan den koning te doen blijken. Des avonds keert Z. M. te Zwolle terug en zal die hoofdstad eerst den 28sten voor goed verlaten, om ook Deventer, Almelo, en Enschedé te bezoeken. In al die plaatsen worden eerewachten opgerigt en aanzienlijke toebereidselen voor het koninklijk bezoek gemaakt.

Spreekt het gerucht waarheid, dan zal Z. M. na uit Overijssel teruggekeerd te zijn, den 8sten Mei in cognito, naar Parijs vertrekken en mede een bezoek brengen aan het hof der Tuilerien, waar zich H. M. de koningin dan nog zal bevinden. In de tweede helft der maand Mei zal Z. M. de provincie Zeeland met een bezoek vereeren. Vrij zeker wordt Z. M. den 12sten van die maand te Middelburg verwacht. Dat Z. M. zich daarna naar Noordbrabant zou begeven, wordt mede slechts bij gerucht gemeld.

— Men vermeent met groot genoegen, dat de hertog Bernhard van Saxen-Weimar, die geruimen tijd in hoogen graad ongesteld was, thans langzaam aan de beterhand is gekomen.

— Naar men verneemt, heeft dr. Hoffmann, te Leyden, gevolg gegeven aan de vereerende uitnoodiging der Fransche regering om naar Parijs te komen, ten einde zijne diensten als tolk gedurende het verblijf van het Japansche gezantschap te verleenen.

— Het den 6den dezer gerepatrieerde rijks-stoomschip *Ardjoeno* zal den 25sten buiten dienst en het état-major op non-actief gesteld worden.

De vice-admiraal Vogelpoot, met dezen bodem hier te lande teruggekeerd, is bij Z. M. en bij Z. K. H. prins Hendrik in een bijzonder gehoor ontvangen. Hij is wijders benoemd tot directeur en kommandant van de werf te Willemsoord, van welke betrekking de vice-admiraal Bijl de Vroe eervol is ontheven.

— Naar men verneemt, is door Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno* getransporteerd, en door den kommandant, van gemelden bodem, namens het Indische gouvernement, aan den minister van kolonien ter hand gesteld, eene diamant afkomstig van den sultan van Bandjermassing, ter waarde van viermaal honderd duizend gulden.

ENGELAND.

In het Huis der Lords heeft de Hertog van Somerset medegedeeld, dat er tien gepantserde schepen in aanbouw waren; vier daarvan zullen in Augustus worden te water gelaten, de overige zouden in het najaar gereed komen. Zes verschillende plannen voor ijzeren schepen waren in onderzoek en de proefnemingen met Cole's stelsel waren zeer bevredigend uitgevallen. De Hertog oordeelde echter een beter stelsel van blindering noodig om de ijzeren platen meer schotvrij te maken dan zij thans zijn. Hij twijfelde echter niet, of dat doel zou worden bereikt. Er waren op de hellingen vijf linieschepen, zeven fregatten en acht korvetten, welke gemakkelijk in gepantserde schepen konden worden herschapen. Hij meende derhalve dat Engeland nog al redelijk voorbereid was, en zoo er een kamp met ijzeren schepen mogt ontstaan, zou Brittannie niet voor andere natien behoeven achter te staan. Hij oordeelde derhalve ten slotte, dat goede resultaten konden worden verkregen, wanneer houten schepen dienstbaar werden gemaakt om als gepantserde vaartuigen op te treden.

Engelands nieuw geschut.

Sir George Lewis doet omtrent het geschut de volgende mededeeling: het Armstrong kanon van 110 pond kaliber is tot nog toe het zwaarste dat voor de dienst is ingevoerd. Van deze stukken zijn een groot aantal verstrekt aan schepen en landbatterijen, zoowel in Engeland als in de buitenbezittingen. In aanmaak zijn een gegroefd kanon van 140 pond naar het model van Sir Armstrong; daarop volgt een stuk van 200 pond. kaliber, dat binnen een maand afgewerkt zal zijn; vervolgens een gegroefde 300 ponder, ook een gewoon stuk van 300 pond en nog een gegroefde 600 ponder. Ten slotte zijn ook nog onder constructie een stuk van 200 pond naar het plan van Whitworth en een van 100 pond naar dat van Thomas.

(*Singapore Freepress.*)

De Engelsche Marine.

(Fragment uit de Londensche correspondentie van den *Singapore freepress.*)

Wat onze zeemagt aangaat, zijn de meeningen der natie en de handelingen des Gouvernements even bepaald en afdoende geweest. Het jongste zeegevecht in de Americaansche wateren heeft het vraagstuk der stoomrammen en geblindeerde ijzeren schepen beslist, en men is hier algemeen tot de conclusie gekomen dat de houten oorlogschepen hebben uitgediend. Hun tijd is dus voorbij. Er is echter meer gedaan dan dit. De admiraliteit is reeds druk bezig onze prachtige driedekkers af te takelen, te raseren en hen in gepantserde stoomrammen met bomvrije rotondes te herscheppen en binnen weinige maanden zullen wij in het bezit zijn van zulk eene verzameling deze nieuwe zeemonsters, dat onze heerschappij wel niet in gevaar zal verkeeren.

Ook is het duidelijk, dat onze finantiele en industriele hulpbronnen ons in staat stellen om niet alleen in de voorhoede plaats te nemen der zeevarende natien, maar tevens om alle mededingers ver vooruit te streven. Eene zaak van veel beteekenis is thans duidelijk, dat Louis Napoleon noch kans noch voornemen kan hebben om den kamp vol te houden. Hij heeft het eerste gepantserde schip te water gelaten; hij is ons dus voor geweest in een wedloop, waarin hij op dit oogenblik wel overtuigd moet zijn slechts de tweede plaats te kunnen innemen. Hij heeft de wereld tot ongehoorde uitgaven genoodzaakt, doch de zakken zijner mededingers waren te diep voor hem en hij zal zich te vreden moeten stellen met de eer van bevorderaar, zonder hoop te kunnen koesteren den prijs der overwinning te zullen erlangen.

FRANKRIJK.

Evens als bij na alle andere dagbladen, bespreekt ook het *Journal des Débats*, in een artikel van den heer Xavier Raymond, de groote kwestie die sedert eenige dagen bij alle maritieme staten als 't ware eensklaps op den voorgrond is gesteld, namelijk de kwestie betreffende de gepantserde oorlogsvaartuigen. De heer Raymond gaat daarin zeer voorzigtig te werk. Hij verklaart zich zeer goed te kunnen vereenigen met allen, die daaromtrent ten spoedigste een naauwkeurig onderzoek wenschen ingesteld te zien, maar daarentegen acht hij zich evenmin overtuigd, dat men uit het gevecht tusschen de *Monitor* en de *Merrimac* wat al te spoedig gevolgtrekkingen schijnt op te maken, die tot nog toe onmogelijk uit dat feit zijn af te leiden, om de eenvoudige reden dat nog niet alle vereischte bijzonderheden bekend en dus nog niet alle noodige gegevens aanwezig zijn, en ten tweede omdat in de verschillende lezingen omtrent dat gevecht zekere détails voorkomen, waarvan er eenige ten eenenmale onjuist en andere weder zeer onvolledig of onwaarschijnlijk zijn. Dit alles neemt evenwel niet weg, dat men de *hoofdzaak*: „*de superioriteit der gepantserde boven houten schepen*," in allen gevalle nu als bewezen kan aannemen. Immers, nu het gebleken is dat de *Merrimac*, slechts met 12 stukken werkende, onder het bereik van het geschut der vijandelijke batterijen, geheel alleen den aanval waagde op twee zeilfregatten, ieder van 50, twee stoomfregatten, ieder van 40, eene korvet van 24 stukken en een aantal kleinere vaartuigen, met het gevolg dat de korvet en eenige kleinere vaartuigen in den grond geboord, een zeilfregat genomen en verbrand, een stoomfregat door zware schade buiten gevecht gesteld en de *Merrimac* slechts door een gepantserden tegenstander in de geheele verniëling van het eskader gestuit werd, — nu dit alles is gebleken, behoeft men niet meer te vragen, of de ijzeren schepen meer te weeg kunnen brengen dan de houten vaartuigen; en het in te stellen onderzoek zou zich dus kunnen bepalen tot de aan die hoofdzaak ondergeschikte punten. Naar aanleiding daarvan stelt de schrijver al dadelijk twee opmerkingen op den voorgrond.

In de eerste plaats, zegt hij, is het nu gebleken dat de theorie die men tot nog toe bij den aanbouw van de zoogenaamde stormrammen heeft gevolgd, niet altoos doorgaat. Die schepen zijn namelijk bestemd om het vijandelijk schip op zijde met eene snelle vaart aan te vallen, en juist bij dezelfde manoeuvre — welker uitvoering bovendien slechts onder zekere minder voorkomende omstandigheden kan plaats hebben — heeft de *Merrimac* de schade beloopen, die dit schip noodzaakte den strijd te staken; hetwelk te meer in het oog valt, omdat juist in dit geval alle omstandigheden zoo zeer ten gunstigste medewerkten, dat het naar de tot nog toe gevolgde theorie er ongedeerd moest zijn afgekomen. Het eenige wat men in dat geval zou kunnen aanvoeren, is dat welligt de *Merrimac* op het oogenblik van den aanval reeds beschadigd was; doch dat moet dan nog eerst bewezen worden.

Eene tweede opmerking van den schrijver is deze: Uit het feit is nu met voldoende zekerheid af te leiden, dat in allen gevalle geen ander geschut dan van de nieuwere stelsels, namelijk geschut waarmede de projectielen de meeste kracht uitoefenen, tegen de gepantserde schepen bestand is. Dit meent de heer Raymond te meer als waarheid te kunnen doen gelden, omdat de fabricatie en wijze van aaneensluiting der ijzeren dekplaten van de *Merrimac* naar zijn oordeel wel niet van de beste zal zijn geweest. Immers, een jaar geleden wilden de Americanen nog niets van gepantserde schepen hooren en nu zij als 't ware zoo eensklaps, zonder voorafgaande proefnemingen, zonder eene beproefde studie van zulke vaartuigen, voor den dag komen, is het zeer te betwijfelen, of zij genoeg van de constructie en verdere zaken weten, om ze naar de vereischten der wetenschap te bouwen en te besturen, waarbij nog komt, dat het schip vroeger, toen het nog aan de Noordelijken behoorde, een geruimen tijd op den bodem der zee had gelegen, en eerst later door de zuidelijken was opgehaald, waardoor het toch zeker in zijne inwendige zamenstelling wel zal geleden hebben, terwijl het bovendien er niet op was gebouwd om naderhand gepantserd te worden. Wanneer zulk een schip, onder zulke omstandigheden, twee dagen achtereen tegen zooveel honderden *à bout portant* geworpen kanonskogels bestand is, dan voorzeker wordt er een buitengewoon krachtig werkend geschut vereischt, om tegen zulke pantseringen te ageren.

Hierna treedt de schrijver in een breedvoerig technisch vertoog over het al of niet voldoende in de geschutstelsels van Paixhans en Armstrong, bij toepassing daarvan op de pantseringen, waarvan de conclusie is, dat men niet te spoedig uit het geleverde gevecht moet beslissen, in hoeverre de thans in Europa gebruikte ijzeren dekplaten aan hun doel moeten beantwoorden, daar het bedoelde gevecht tot dusverre zeker geheel andere resultaten zou hebben opgeleverd, wanneer de beide schepen voorzien waren geweest van zulk geschut als het Fransche schip *la Gloire* aan boord heeft, en waarvan de projectielen, ter zwaarte van 45 kilo, op eene lading van $7^1/_2$ kilo kruid, op een afstand van 40 meters de sterkste pantseringen doorboren, terwijl een nog ander resultaat zou verkregen zijn, wanneer zij gewapend waren geweest met slechts één kanon van die, waarmede onlangs in eene der Fransche vestingen proeven zijn genomen, en die, op eene lading van 12 kilo kruid, de beste ijzeren platen van 12 centimeters dikte, op een afstand van 1000 meters doorboorden.

Tot zoover den heer Raymond. Wat nu betreft de dikte der pantsering van de *Monitor*, daaromtrent wordt gemeld, dat dit vaartuig op eene zeer gecompliceerde, vernuftige wijze is gebouwd en dat het eigenlijk bestaat uit twee schepen, een kleiner en een grooter, waarvan het laatste om het eerstgenoemde heen is aangebouwd. De zijboorden bestaan uit ijzer ter dikte van een halve duim, overdekt met eikenhout van 26 duim, hetwelk op zijne beurt weder met eene pantsering ter dikte van 5 duim bekleed is. Tegen dit laatstgenoemde of buitenste bekleedsel kreeg het schip twee kogels van de *Merrimac*, die er slechts halverwege der dikte van het ijzer indrongen en overigens geene andere schade dan een paar kleine barsten te weeg bragten. In het bekleedsel van de *Merrimac* zijn, volgens eene andere lezing, ook wel twee kogels ingedrongen, maar toen dit gebeurde, bevonden de beide vaartuigen zich slechts op een afstand van 40 voeten van elkander.

DUITSCHLAND.

Een brief uit Weenen zegt: De Keizer en de Aartshertogen zijn van hunne inspectiereis terug gekeerd, met de overtuiging dat niets verzuimd is geworden, om de kust in geduchten staat van verdediging te brengen. Doch op het oogenblik dat de keizer zoo ingenomen was met al die versterkingen, komt het nieuws van de krijgsbedrijven van de *Merrimac* en de *Monitor* om al zijne plannen en berekeningen in duigen te werpen. Gepantserde ijzeren stoomers zijn nu het voornaamste punt van oorlog, doch om ze te verkrijgen is geld noodig. en wie heeft het? De heer Plener vindt het hoogst moeijelijk dit te verkrijgen. Italie heeft zeven gepantserde fregatten en elf fregatten met stoomvermogen. Zijne koopvaardijvloot beloopt 350,000 tonnen, en kan ten allen tijde als transportmiddel worden aangewend. Oostenrijk heeft het doelmatig geacht zijne kusten met bomvrije fortificatien te voorzien, doch het in gebruik komen van gepantserde stoomschepen heeft de kostbare verdedigingswerken aan de Adriatische zee nutteloos gemaakt.

(*The Overland Mail*)

ITALIË.

De toestand van Italie is op dezen oogenblik zeer kritiek. Twee geschriften welke onlangs in het licht zijn verschenen, zullen den opmerkzamen lezer in staat stellen om de ware betrekking van Engeland en Frankrijk tegen over Italie te beoordeelen. De bovengenoemde stukken zijn adressen door 40,000 Italianen geteekend en bestemd voor Engeland en Frankrijk. Het eerste stuk is gerigt aan: Zijne Majesteit den Keizer der Franschen.

Sire! Italie begint te herleven. Van dezen oogenblik af is zijne nationaliteit voor goed gevestigd. Gisteren bedroeg ons getal vier en een half millioen Sardinianen, heden tellen wij twee en twintig millioen Italianen, welke als één ligchaam zich om één standaard hebben geschaard. Dit is alleen geschied ten gevolge van het instinktmatig gevoel des volks, zonder eenige opschudding, en zonder dat een enkel verschijnsel van regeringloosheid onze driekleur heeft besmet.

Nog één stap moeten wij doen, en — wij zullen hem doen. Sire! uwe hulp is echter noodig om dezen laatsten stap te kunnen doen — eene vredelievende, rustige medewerking, welke zelfs de geringste opoffering niet eischt van Frankrijk, hoewel zij roemrijk voor hetzelve zou zijn en beslissend voor Italie.

Sire! Trek uwe troepen uit Rome terug!

Laat de Italiaansche kwestie door uw toedoen bevrijd worden van verdeelende en willekeurige magtsuitoefening, opdat zij geplaatst worde op het terrein van het regt der volken. Laat dit onschendbaar regt, waarop Italie ook aanspraak heeft, zich van den dwang des gewelds mogen losmaken en zich begeven onder den waarborg van een *beginsel*. Laat dit beginsel door Europa worden erkend, en Sire! laat Frankrijk op edele wijze het voorbeeld tot die erkenning geven. Rome is voor Italie onontbeerlijk. Het is onze heilige stad, ons plegtanker van eenheid. Het is van de toppen der zeven heuvelen dat zich ons geheele historisch leven heeft ontwikkeld. Binnen de wallen dier stad bevindt zich het groote beletsel der ontwikkeling: daarvoor moet tot nog toe alle oppositie zwijgen en zich demoedig nederbuigen. Uw eigen oom heeft als man van genie aangemerkt dat Rome vroeger of later de hoofdstad zou worden van Italie.

Sire! gij hebt zelf die toekomst naderbij gebragt. Gij wil en kunt thans niet de ontkenning van dit feit doen voortduren door de aanwezigheid der Franschen te Rome.

Deze ontkenning Sire! zou eindigen in de vernietiging van uw eigen werk en het onze. Zij brengt een eenwigdurende oorlog te weeg. *In den naam van het onverganklijk regt, de Italiaansche bodem behoort alleenlijk aan Italie. Trek ervan terug!* Uwe weigering zal zaad van tweedragt zaaijen tusschen twee natien welke God als het ware tot onderlinge eensgezindheid heeft geroepen, om gezamentlijk den weg van pligt en waarheid te bewandelen.

Sire! vernietig dit zaad van tweedragt; sta ons toe ons werk te voleindigen.

De godsdienst, Italie, uw roem zullen hier bij winnen. Godsdienst sterft af, wanneer zij niet in toegenegen harten, maar door vreemde bajonetten wordt bewaard. Italie dient niet langer te zijn veroordeeld om van worsteling tot worsteling te vervallen in plaats van vreedzaam zijn weg te kunnen vervolgen. Europa zal het vernemen dat Frankrijk den voet heeft gezet op den bodem van Italie.

In den naam des regts, in den naam van Italie en Frankrijk Sire! trek uwe troepen uit Rome terug! Dit is de bede der ondergeteekenden, de eenstemmige kreet van geheel Italie.

De Italiaansche petitie aan het Engelsch Parlement is van den volgenden inhoud.

Aan de Leden van het Huis der Gemeenten van Groot Brittannie.

Heeren! Gij alleen hebt ongeschonden en zonder de minste beperking het regt gehandhaafd van veilige schuilplaats, en onze uitgewekenen hebben aan uwe kusten vrijheid van denken en spreken mogen ondervinden en tevens eene gastvrije ontvangst. Gij hebt zonder de minste zucht naar veroveringen den opstand van ons volk met welgevallen begroet, en zelfs staan een groot aantal uwer vrije burgers in onze gelederen gereed om met en voor ons den strijd aan te vangen. Gij waart de eersten die ons het regt toekendet om onze eigene zaken af te handelen even als gij de uwe afmaakt, en, om dat regt een waarborg te doen erlangen, hebt gij het beginsel van *non-interventie* afgekondigd. Daarom gevoelen de Italianen zich zeer veel aan u verschuldigd en zijn u dankbaar. Als een teeken dezer dankbaarheid van eene worstelende natie tegenover een vrij volk, en ook omdat wij vertrouwen stellen in u, in uw wijs beraad en in uwe eer, zenden de ondergeteekende burgers van alle rangen en uit alle streken van Italie een afschrift van een adres, waarin de keizer van Frankrijk gesmeekt wordt zijne troepen uit Rome weg te nemen, met de bede tot u om dit verzoek te ondersteunen met al den invloed dien uwe natie bezit. Het beginsel van *non-interventie* dat gij zoo plegtig hebt afgekondigd en dat genoegzaam zou zijn, om het werk onzer vrijmaking te voltooijen, diende niet alleen bij ééne natie te worden aangenomen, doch moest voor alle natien een bepaald feit zijn.

De overige natiën hebben de leer toegejuicht die ten grondslag strekte uwer staatkunde, omdat zij daarin eene plegtige verklaring zagen van de onschendbaarheid van het nationaal leven, waar het zich ook vertoont en ontwikkelt. Ook is in die leer eene belofte gelegen, dat geene daad van onderdrukking zou plaats grijpen zonder de tusschenkomst van Engeland met woord of zwaard, ter bescherming van den zwakke in den naam der noninterventie.

De Fransche interventie te Rome welke nu reeds elf jaren heeft geduurd, is eene openbare en onredelijke verkrachting uwer leer. Zij onderhoudt door de kracht van wapenen eene despotische magt in het hart van Italie, belet ons volk om tot de zoo gewenschte nationale eenheid te geraken, onthoudt ons onze natuurlijke hoofdstad en geeft vrij spel aan vreemde indringers in spijt van het regt, dat *Italie voor de Italianen* eischt. Die tusschenkomst zal ons noodzaken in oorlog te geraken met eene natie waarvoor wij overigens genegenheid koesteren. Dit is een groot onheil voor Italie en een niet minder groot gevaar voor gansch Europa.

De ondergeteekenden hopen dat gij uit liefde tot Italie, tot vrijheid, tot regtvaardigheid en tot den voortduur van den Europeschen vrede zult toestemmen om door eene beslissende houding mede te werken, ten einde te maken aan deze vreemde interventie en ons onze nationale onafhankelijkheid te doen erlangen. Italie zal u hiervoor eene steeds voortdurende erkentelijkheid bewijzen en wil vrijheid van geweten verkondigen in zelfde stad, waar zij thans met de meeste hardnekkigheid wordt geweerd.

(*The Singapore Freepress.*)

CHINA.

Gedurende de laatste veertien dagen heeft weder eene vereenigde expeditie tegen de Taipings plaats gegrepen, waarbij eene omwalde stad genaamd Kahding door de Europesche troepen werd ingenomen en zeer grooten buit van levensmiddelen, amunitie enz. werd aangetroffen. Kahding was het hoofdkwartier der stroopende benden, welke den omtrek van Shanghae hebben afgeloopen. Er werden 1500 gevangenen gemaakt, waarvan de voornaamsten aan de Taoutai zijn overgeleverd, om gevonnisd te worden. De waarde van den buit beliep wel Doll. 130.000. Na dat een deel der troepen over de wallen in de stad was gedrongen, opende deze de poorten en de overige kwamen onder het spelen der muziek van de Fransche troepen in de stad.

Uit Tientsin wordt berigt dat het grootste deel der Engelsche troepen naar Shanghae is vertrokken na alvorens de Keizerlijke troepen zoo veel mogelijk do excercitie te hebben geleerd.

Te Ningpo is de rust verbroken. De gemeenschap tusschen het vreemden kwartier en de stad is afgebroken. De Taipings hadden er op de Fransche en Engelsche schepen geschoten.

De vorst die te Ningpo bevel over de Taipings voert, heeft eene vergadering gehouden waarbij alle voorname aanvoerders tegenwoordig waren, en toen verklaard de onbeschaamdheid der vreemdelingen niet langer te dulden.

De mislukte expeditie der Taipings naar Chusan zal door eene tweede worden opgevolgd.

Van Peking zijn geene berigten. Zoo ook niet van Chofoe en New-Chang. (*China Overl. trade Report.*)

JAPAN.

Weinig nieuws van belang. Dewijl het doel nu bekend is geworden der Ambassade naar Europa, het uitstellen namelijk van het openen der havens voor zeven jaren, hebben eenige handelaren hierover protest opgezonden naar Europa.

(*The China Overl. trade Report*).

Zarathustra Spitama,

Gewoonlijk Zoroaster genoemd. 1)

De welbekende vergelijking van Newton van zich zelven bij een kind, dat aan de zeeoevers schelpen vergadert, terwijl de groote oceaan van eigenlijke kennis boven zijn bereik ligt, is ook toepasselijk op hedendaagsche geleerden. Sedert Niebuhrs tijd en onder voorlichting van den kritischen geest der Duitschers, is er een immer voortgaand streven ontstaan, om op het gebied der zuiver historische feiten de geschiedenis van het duistere verleden eene plaats te doen innemen. Hand aan hand zijn de taal- en letterkundige, de geschiedvorscher en de oudheidkundige in de duisternis van het verledene doorgedrongen, terwijl de een ten gids des anderen verstrekte. Allen erlangden vruchten hunner pogingen en vermeerderden daardoor aanmerkelijk den voorraad van wetenschappelijke kennis. Mannen als Max Müller, Grote en Rawlinson hebben veel tot die vermeerdering medegewerkt. Wij vermeenen niet te dwalen, als wij het jaar 750 vóór Christus als de grens aanmerken tusschen het mythisch en historisch verleden. Vóór dien tijd treffen wij — den bijbel uitgezonderd — geen geloofwaardige mededeelingen aan. In de geschiedenis der meeste landen begint op dat tijdstip eerst duidelijkheid voor te komen.

Rome werd in 753 v. C. gesticht. Tien jaren daarna had de eerste Messenische oorlog plaats, en drie en twintig jaar vroeger vangt de eerste olympiade aan. Sanherib viel in Palestina en Egypte in 714; de Babylonische era van Nebucadnesar dagteekent van 747, en in 711 viel Sardanapalus als laatste vorst van Assyrie. Omstreeks den zelfden tijd liep de bloeitijd der zuivere Vedas ten einde, toen de Koningen van Magadha te Palibothra regeerden en het Boedhismus te voorschijn trad. Hoe betreurenswaardig is nog onze onbekendheid en hoe uitgestrekt is nog de groote ondoorzochte oceaan der oude geschiedenis, wanneer wij nagaan, dat in genoemd jaar het Assyrische rijk reeds ten onder gegaan was, en de briksteenen huizen, benevens de van albaster opgetrokken paleizen van Ninus en Semiramis al tot die puinhoopheuvelen waren vervallen, welke Layard eerst in onze dagen weer heeft opgedolven.

De menschen welke leefden, de stammen, die her- en derwaarts trokken, de dynastien welke bloeiden in Azie, Egypte en Zuidelijk Europa vóór 750 v. C. moeten nog door de hulp der taal- en oudheidkenners aan het licht worden gebragt. Lepsius en Bunsen hebben ons bereids veel van Egypte medegedeeld. Layard en Rawlinson niet minder van Nineve en Babylon. China zal ook weldra zijne uitgebreide geschiedkundige mededeelingen verschaffen, want Dr. Leyge heeft reeds goede vorderingen met Confucius en Mencius gemaakt. Horace, Hayman, Wilson en nog meer Max Müller zijn doorgedrongen in de overoude geschiedenis der Aryanen, die de sanscritische taal beoefenden. Thans is de Persische tak van hetzelfde volk voor het eerst tot onze kennis gebragt door Dr. Martin Haug in een werk, dat hoewel vreemd aan alle litterarische fraaiheid, echter een meesterstuk is van geleerdheid, en onze bewondering en dankbaarheid ten volle waardig is, want het stelt ons in staat het godsdienstig en maatschappelijk leven der oude vuuraanbidders zoo te verstaan, als hunne ontaarde nakomelingen de Parsen het nimmer hebben begrepen. Niettegenstaande den slechten schrijfstijl van Dr. Haug en met het oogmerk om hem als geleerde een ontegenzeggelijk regt te laten wedervaren, zullen wij onzen lezers eenige uitkomsten mededeelen van den geleerden arbeid des schrijvers, welke de proef der strengste kritiek gemakkelijk kunnen doorstaan.

Bepalen wij ons vooreerst bij den man, die door de Latijnen Zoroaster wordt genaamd, doch in zijne eigene boeken voorkomt onder den naam van Zarathustra Spitama. Het punt van uitgang der geschiedenis is voor ons de afscheiding der Aryaansche stammen, omstreeks 2000 jaren voor C. toen Abraham leefde. Toen reeds was de Zonnedienst voorheerschende bij de Aryanen in de vlakten van Mesopotamie, de tafellanden van Persie en de heuvelen van den Kaukasus. In den loop der tijden ontstond nevens dit betrekkelijk zuiver geloof, daar het de eenheid der Godheid huldigde en *Ahura* of „het goede" werd genoemd, eene vereering van meerdere goden, bekend onder den naam van *Dewa*. Dit was de oorsprong van het Hindoeïsmus. Vóór de verschijning van Spitama waren de Aryanen in het eerste tijdperk van ontwikkeling, het waren herdersvolken, rondtrekkende even als toen de afstammelingen van Abraham deden en thans nog de Scheiks der woestijn gewoon zijn. Wij kunnen den tijd van Spitamas optreden niet later aannemen dan 1000 jaren voor onze tijdrekening. De geleerde schrijver maakt hem een tijdgenoot van Mozes, omdat de poging van den wijze tweeledig was: het volk door vuur tot de aanbidding van een God terug te brengen, en het tevens tot den hoogeren stand van landbouwers op te voeren. Hij was een hervormer, een ijveraar tegen het veelgodendom en nomadenleven. Wij vermeenen daarom, dat hij leefde ten tijde van de verhuizing van den zuidelijken tak der Aryanen naar Indie. Wij gelooven dat zij zwervende stammen waren, waarvan, terwijl de zuidelijke tak naar de warme gewesten van Indie trok, de Noordelijke tak langs de zuidkust der Zwarte Zee in Griekenland en Italië doordrong, terwijl zij de daar wonende Hiberniers voor zich uitdreven. De landbouwende stammen bleven in hunne oude woonsteé, volgens de lessen en voorschriften van Zarathustra, die hen onderwees in de bebouwing der velden.

„Berekdha Armaiti" noemt. Ragha, het tegenwoordige Rai, nabij Teheran wordt als zijne geboorteplaats aangewezen, waarvoor geene andere reden bestaat, dan dat die plaats alleen door priesters werd bestuurd.

Hij was een „Zarathustra" of hoogepriester en van daar werd hij door de Grieken Zarastrades en naderhand door de Latijnen en verdere westersche volken Zoroaster genoemd. De tegenwoordige Parsen noemen hem Zerdosht. Even als Mohamed verklaarde hij eene goddelijke zending te volbrengen, door alle afgodendienaars te verdrijven, en den landbouw in beoefening te brengen. Hij heeft dus den grondslag gelegd van de godsdienst der Parsen Mazda-yasna genoemd. Hij heeft den grond gelegd van de Zendlitteratuur, welke eeuwen noodig had voor hare ontwikkeling en eerst 400 jaar voor Christus op haar hoogste standpunt kwam. De godheid der vroegere Aryanen Ahur wordt door hem „Ahuro Mazdao" genoemd, beteekenende dit laatste woord „Almagtig". In rotsopschriften komt het woord voor als Ahuramazda en in het tegenwoordig Persisch als Ormazd. Opmerkenswaardig is het, dat deze enkele godheid niet alleen het goede beloont maar ook het kwade straft. Een afzonderlijke kwade geest, gelijkmagtig met Athuramazda en hem steeds tegenwerkende, wordt niet in de theologie van Spitama aangetroffen. Dit denkbeeld van dualismus schijnt ontstaan te zijn door de poging van Zarathustra om op wijsgeerige wijze het ontstaan van het kwade voor te stellen. Hij nam daartoe aan twee verschillende geesten, gelijk onze engelen en duivelen. Spentomainyus had het licht des daags voortgebragt en Angromainyus de duisternis van den nacht. De eerste doet de menschen ontwaken om hen tot hun werk te roepen, de tweede verschaft hun den slaap. De een schenkt leven, de ander dooft het uit. Angromainyus slaakt de banden, die de ziel aan het ligchaam binden en stelt haar in staat om der onsterfelijkheid te gemoet te gaan en het eeuwig leven te genieten. Doch in den loop der tijden heeft Spentomainyus den naam van Athuramazda zelf erlangd. Toen bleef Angromainyus natuurlijk alleen over, en is als de bestendige tegenstrever van Athuramazda aangemerkt geworden en op die wijze is het Dualismus: God en Duivel (Ormuzd en Ahriman) ontstaan.—

(*The Friend of India*)

---

1) De heilige taal, geschriften en godsdienst der Parsen, door Dr. Martin Haug, professor in de Sanscritische taal aan het Collegie te Poona, Bombay 1862.

EXTRA BIJVOEGSEL van den *Java-Bode* van Woensdag 4 Junij 1862, No. 44.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.		VLG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Mei	31	Ned. Indisch......	bark	Batoel Haer............	Sech Baoesier.........	Banda	13 Mei	Coulster.
″	—	″	″	Saenah..................	Moh. IJoesin.........	Makasser..........	23 ″	Buys, Jacobsen & Co.
Junij	2	″	stooms.	Palembang.............	H. Kramer............	Samarang.........	1 Junij	W. Cores de Vries.
″	—	″	bark	William..................	J. Bastiaansen.......	Grussee............	18 Mei	P. Landberg & Zoon.
″	3	″	″	Prins van Oranje......	W. A. J. Kuller...	Singapore	30 ″	W. Cores de Vries.
″	—	Nederlandsch......	″	India Packet............	Diepering	Soerabaija.........		E. Moormann & Co.
″	4	Ned. Indisch......	stooms.	Macasser.................	J. C. Bierings.......	Padang	31 Mei	W. Cores de Vries.

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR.
Junij	1	Nederlandsch......	bark	Colombina............	C. A. Malbranc..............	Samarang en Soerabaija
″	—	Ned. Indisch......	schoen.	Zowan..................	Sech SoE.....................	Telok Betong
″	—	″	stooms.	Padang	A. Guijot.....................	Singapore
″	—	″	″	Palembang Packet.....	J. F. Scheel..................	Lampongs
″	—	″	bark	Joedoel Wadoed.......	Said bina Hassan...........	Samarang en Soerabaija
″	2	Z. M..............	stooms.	Bromo .... kapt.	lt. t/z. de la Riviere.........	kruist N. O.
″	—	″	″	de Linge	lt. t/z. 2e kl. N. Mac. Leod.	″
″	—	Ned. Indisch......	″	Oenarang	S. van Hulstijn..............	Samarang en Soerabaija
″	—	Engelsch..........	schip	Augusta May...........	A. Charles.....................	Soerabaija
″	4	Nederlandsch......	bark	Julie......................	R. Brem	Nederland
″	—	Fransch	schip	Giscours	Laine............................	Saigon
″	—	Engelsch..........	″	Scotland.................	M. Lyle.........................	Samarang

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch......	schip	Stad Enschedé..........	J. W. Retgers..........	Amsterdam..............	Paine, Stricker & Co.
″	″	Hebe*.....................	A. H. Kiehl............	....	Schimmelpenninck & Co.
″	″	Makasser.................	J. Rip.....................	....	J. Cezard & Co.
″	bark	Sliedrecht*.............	Y. Feenstra............	Tjilatjap................	Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.
Ned. Indisch......	schip	Hood Hood*............	Sech Matraf............	....	Coulster.
″	schoen.	Sala Sala*..............	Tan Tjoan..............	....	″
″	bark	IJdroesie*..............	Sech Bakier............	....	″
″	bark	Alnoer*..................	Sech Sultan...........	Samarang...............	″
″	″	Thai Goan*.............	Tan Goatsan...........	Riouw....................	″
″	schoen.	l' Union*................	G. Schuit..............	....	Pandel & Stiehaus.
″	″	Chieftain*...............	J. C. Kruijmel........	Biliton...................	John Pryce & Co.
″	″	Saenah*..................	Moh. IJoesin..........	Soerabaija en Makasser......	Buys, Jacobsen & Co.
″	brik	William*.................	J. Bastiaansen........	....	P. Landberg & Zoon.
Engelsch..........	bark	Diana*....................	Kyle.......................	....	Maclaine, Watson & Co.
Hamb..............	″	Antonia*.................	Bock......................	....	Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
Amerikaansch.....	schip	Castilian*...............	N. Procter..............	....	Paine, Stricker & Co.
Zweedsch..........	bark	Prins Oscar*............	Oberg.....................	Nederland...............	″
″	″	Tata Morgana*.........	Stjernberg..............	....	C. Bahre & G. Kinder.

Aangekomen schepen te Soerabaija.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Mei	22	Eng.	bark	Wave Queen.........	Glark............	Glasgow
″	—	Ned.	″	Cath. Jac. Henriette	Tonjes...........	Probolingo
″	23	Z. M.	stooms.	Het Loo. kapt. lt. t/z.	v. d. Erdbrink.	Macasser
″	25	Ned.	bark	Corn. W. Eduard.	Bakker.........	Batavia
″	—	″	″	Califonie.............	de Wijn.........	Samarang
″	—	″	″	Honingbij............	van der Valk...	Shields
″	—	N. I.	″	Johanna Elisabeth..	Worthington...	Grissee
″	—	Eng.	″	Adelaide.............	Mac. Callech....	Singapore
″	—	Bal.	″	Jainoor...............	Abdul Rahim...	Bali Ampen.
″	26	Eng.	″	John Brightman....	Luckhurst.......	Singapore
″	—	N. I.	stooms.	Kon. d. Nederlanden	Lewis............	Samarang
″	—	″	bark	Almoktassim.........	Said Alhabassij	Banjermass.
″	27	Z. M.	stooms.	Suriname... lt. t/z.	le kl. Abresch	Sumanap
″	—	Gouv.	stoomer	Draak..................	Smits............	Samarang
″	28	Ned.	bark	Artelius..............	Groote..........	Batavia
″	—	N. I.	″	Justina................	IJoe Jan Ling	Samarang

Vertrokken schepen van Soerabaija.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Mei	22	N. I.	bark	Djelanie...............	Said Alie.......	Grissee
″	—	″	″	Fathool Moebarak..	Moeda..........	Cheribon
″	25	″	stooms.	Padang................	Guijot..........	Samarang
″	26	Ned.	bark	Jannetje..............	Blokziel	Pasoeroean
″	—	″	″	Acadia.................	Greefkes	Samarang
″	27	″	″	Joan Kemper........	Salm............	Siam
″	—	N. I.	″	L'Espérance.........	Paulus	Molukkos
″	28	″	stooms.	Kon. d. Nederlanden	Lewis	Banjermass.
″	—	″	bark	Johanna Elizabeth.	Worthington...	Grissee

In lading liggende schepen te Soerabaija.

VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	BESTEMM.
Nederlandsch....	bark	Californie............	de Wijn........	Pasoeroean
″	″	Bato	v. d. Burg.....	Nederland
″	″	Diana..................	Teengs	
″	″	Diligentia............	Bentveld	Nederland
Engelsch..........	″	Concorde	Rozendahl......	
Nederlandsch....	″	Wilhelmina	Koster..........	Amoy
″	″	Mentor................	Duinker........	
″	″	Postillon.......... v.	Someren Greve	
Engelsch..........	″	Lorenzo Sabine.....	Thomas Devine	Melbourne
Nederlandsch....	″	Christ. en Jeannette	Rademaker.....	Amsterdam
″	″	Graafstroom	de Boer........	Amoy
Engelsch..........	″	Adelaide..............	Mac Cullach...	″
Nederlandsch....	″	Almonde	Surie............	″
Engelsch..........	″	Gevalia................	Robinson.......	Amoy
Nederlandsch....	″	Pieter Schoemaker..	van Varelen....	
″	″	Johannes Lodewijk.	v. d. Waal.....	
″	″	Helena	van Winkel....	
″	″	Honigbij..............	v. d. Valk......	
Engelsch..........	″	John Brigtman......	Lukharst........	

Aangekomen schepen te Pasoeroean.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	VAN.
Mei	22	N. I.	schip	Charles...............	Kamaralie	Panaroekan
″	23	Ned.	bark	Maria..................	van Wulven...	Soerabaija
″	27	N. I.	″	Al Aloei..............	Gho Tingme..	Balie

Vertrokken schepen van Pasoeroean.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	NAAR.
Mei	22	N. I.	brik	Risgil Gair	Bahasoän	Sumbawa
″	26	Ned.	bark	Maria..................	van Wulven..	Nederland.
″	27	N. I.	″	Al Aloei	Said Alhabasij	Balie

NEDERLANDSCHE HAVENS.

Aangekomen.

BROUWERSHAVEN. 20 April *Hendrika*, v. Aalborg, Bat.; *Elisabeth*, Snoek, do.; *Nova Zembla*, Hordijk, Banjoew.— 22 *Zeemanshoop*, Phaff, Batavia.— 23 *Hendrik-Ido-Ambacht*, Bijl, Padang; *Neptune*, Bahle, Bartimore.— *Zingra*, Gould, Pasoeroean.

HELLEVOETSLUIS. 20 April *Trekvogel*, den Breems, Buenos-Ayres.— 21 *Advance*, Renouf, Rangoon; *Selma*, Larsen, K. de G. Hoop.

TEXEL. 20 April *Anna Digna*, Ouman, Java.— 21 *Bellatrix*, Sandberg do.— 22 *Minister van Hall*, de Haas, do.; 23 *Wilh. Maria*, Postma, Padang.

VLISSINGEN. 13 April *Geert Herwig*, Pik, B.-Ayres.

Vertrokken.

BROUWERSHAVEN. 15 April *Hendrika*, Bus, Batavia; *Huidecoper*, Blok, do.— 25 *India*, Vonck, do.; *Zephir*, Schey, do.; *Graaf Dirk III*, Rotgans, do.; *Souburg*, Swart, Melbourne.

HELLEVOETSLUIS. 11 April *Tordenskiold*, Hansen, N.-York.— 22 *Argus*, Tuk, Valparaiso.— 25 *Stad Appingadam*, Prange, B.-Ayres.— *Lamartine*, Zernichow, N.-York.; *Presto*, Cremer, Boston.

TEXEL. 10 April *Pasoeroean*, Strootman, Bat.; *Alcyone*, Haacke, Soer.; *Mary*, Orr, N.-York.; *Welcome R. Beebe*, Crawford, Baltimore.

ZIERIKZEE. 22 April *Schelde*, Hoffman, Anjer (via Sunderland.) (vroeger gemeld, doch toen teruggekomen.)

Zeilklaar.

HELLEVOETSLUIS. 25 April *Joh. Helena*, Jensen, Valparaiso; *St. Bernard*, Deetjen, New-York; *Madura*, van Bruggen, Londen.

TEXEL. 25 April *Bilderdijk*, Viëtor, Bat.; *Staatsr. v. Ewijck* de Winter, do.; *Joh. Maria Christina*, Gorter, do.; *Zwaluw*, Bloemberg, B.-Ayres.; *Stad Assen*, Haverbult, Liverpool.

VLISSINGEN. 25 *Margaretha*, de Jong, Montevideo; *Jan Albert*, Wieringa, do.; *Margaretha*, Boerhave, do.

(*Wordt vervolgd*)

Aangekomen Passagiers in Nederland.

Van Java: Per Nova Zembla, kapt. Hordijk: 4 gepasp. Militairen.

Per Elisabeth, kapt. Snoek: 6 gepasporteerde Militairen.

Per Minister van Hall, kapt. de Haas: Mej. M. Kuiker.

Per Hendrika, kapt. van Aalborg: 10 gepasp. Militairen.

Per Anna Digna, kapt. Ouman: De heer G. L. d' Abo en familie, de jonge heeren H. Nieuwenhuysen en de twee jonge heeren Manuel en 2 bedienden.

Per Zeemanshoop, kapt. Phaff: De heeren M. B. Hoffmann, laatst gezagvoerder van het Ned. schip Nieuw-Lekkerland, en J. E. Stark, officier van gez.

Van Padang: Per Hendr.-Ido-Ambacht. kapt. Bijl: De heer Sinninghe; de heer Intveld en Zoon. en 7 gepasporteerde Militairen.

Vertrokken Passagiers van Nederland.

Naar Batavia: Per Zephir, kapt. Schey: de heeren Burgers, Spruytenburg. Grashuis, Wijnen en familie en mevr. von Jaroschka Pohl, geb. Sleebos.

Per Huidecoper, kapt. Blok: De heeren van Broekhuysen, Vollenhoven- en de Waal.

Naar Soerabaija: Per Alcyone, kapt. Haacke: De heer Stoelman en echtgenoot; mejufvr. Lubeck; mej. de Jong en de heer Schallig.

Naar Samarang: Per Waalstroom, kapt. Melling: De heer V. H. Hana.

247ste STAATS-LOTERIJ.

PRIJZEN VAN *f* 100 EN DAARBOVEN.

Vijfde Klasse.

2de Lijst: No. 2142, *f* 400; Nos. 17809 en 19346, ieder *f* 200, Nos. 5673 12525 en 14724. ieder *f* 100.

3de Lijst: No. 9463, *f* 50,000; No. 13461, *f* 2000; Nos. 5314 6095 en 12608, ieder *f* 1000; Nos. 4935 15765 en 18189, ieder *f* 400; Nos. 210 3287 4996 en 12977, ieder *f* 200; Nos. 918 1218 4873 8167 9111 15803 17715 en 19310, ieder *f* 100.

4de Lijst: Nos. 799 en 7712, ieder *f* 1000; Nos 14096 15472 en 18665: ieder *f* 400, Nos. 5981 8337 en 11402, ieder *f* 200; Nos. 4247 6036 9748 12916 en 14797, ieder *f* 100.

5de Lijst: No. 6128, *f* 1500; Nos. 1940 7513 9185 9190 en 16310, ieder *f* 1000; Nos 279 433 6028 7247 en 18896, ieder *f* 400; Nos. 1540 1853 3062 3312 5786 6447 7054 7255 9418 11114 13141 13596 16139 en 19406; ieder *f* 100.

6de Lijst: No. 3837, *f* 25,000 Nos. 4732 14486 15065 en 18071, ieder *f* 1000; Nos. 7601 en 16033, ieder *f* 400; Nos. 8785 en 17998, ieder *f* 200; Nos. 113 9143 9554 10991 12633 13379 13546 15232 en 16996, ieder *f* 100.

7de Lijst: Nos. 8513 13305 13487 14395 17222 en 18197, ieder *f* 1000; Nos. 5823 10470 10755 12548 en 18373, ieder *f* 400; Nos. 6985 7701 11244 15599 en 17542, ieder *f* 200; Nos. 691 1422 3629 4100 5114 5320 7726 9685 9692 13619 15755 15999 16369 17273 17311 en 17875, ieder *f* 100.

8ste Lijst: No. 9131, *f* 1500; Nos. 2161 14911 en 16743, ieder *f* 1000; Nos. 813 5412 en 15196, ieder *f* 400; Nos. 1814 2196 4656 6276 7925 en 8107, ieder *f* 200; Nos. 265 1575 1900 3254 14458 15356 en 17250 ieder *f* 100.

9de Lijst: Nos. 9528 10105 11551 13190 en 14495, ieder *f* 1000; Nos. 3235 10503 10882 en 16823, ieder *f* 400; Nos. 11010 14410 14667 en 16530, ieder *f* 200; Nos. 980 4338 4362 6595 7140 12524 15636 en 19526, ieder *f* 100.

10de Lijst: No. 6109, *f* 10,000; No. 1310, *f* 5000; No. 18137, *f* 1500; Nos. 2533 2553 en 18235, ieder *f* 1000; Nos. 3331 5575 7364 12468 14316 en 16426. ieder *f* 400; Nos. 2760 2845 5352 13931 en 15396, ieder *f* 200; Nos. 364 978 1898 4944 7540 8195 10148 11522 13712 en 17899, ieder *f* 100.

HANDELSBERIGTEN.

TE AMSTERDAM EN ROTTERDAM.

VAN 9 TOT 24 APRIL 1862.

De omzet in koloniale producten was sedert onze vorige van beperkten omvang, hetgeen gedeeltelijk is toe te schrijven aan de plaats gehad hebbende feestdagen, die gewoonlijk gepaard gaan met een zekere stilte in den handel.

Zulks had echter geen nadeeligen invloed op de meeste hoofdartikelen, als KOFFIJ, THEE, INDIGO en KATOEN die integendeel zeer vast gestemd bleven. KOFFIJ vooral verkeerde voortdurend in eene zeer gunstige positie en de groote behoefte in binnen- en buitenland, welke ten duidelijkst uit de aanhoudende vraag blijkt, bragt eene verdere rijzing der prijzen te weeg, zoodat goed ord. JAVA thans niet meer onder 1 c. boven de veilingprijs te vinden is. THEE bleef sedert de veiling op 9 dezer vast prijshoudend; ofschoon er weinig omging en vooreerst algemeen in de behoefte voorzien is. INDIGO in afwachting der N. H. M. veiling bijna zonder handel, doch insgelijks zeer vast gestemd. KATOEN bedong bij kleinen omzet op nieuw iets hoogere prijzen. RIJST, SPECERIJEN, JAVA TABAK en BANKA TIN zijn minder gunstig gestemd en zonmen, om te realiseren, lager moeten afgeven. HUIDEN zijn, met uitzondering van *ligte Java*, ook niet willig, doch vonden verschillende afdoeningen tot vrij goede prijzen plaats.

KOFFIJ. De gunstige stemming voor Koffij bleef aanhouden en bijna alle nummers der laatste veiling worden met 1 ct. avans betaald. Padang gevraagd.

De verkoopen van partic. aangevoerde O. I. Koffij waren vrij talrijk, en bestonden uit de volgende partijen: ca. 1500 bn. Java, klein goed ord. tot goed ord. kleurig........................tot 44 à 45 cs.

Cs.	500	bn.	fijn ordinair..........................	47	cs.
	3735	″	Padang goed ord. blank. ex Gen. Michiels..........	45½	cs.
	52	″	″ blank geelachtig, ex Whampoa..................	47½	cs.
	214	″	″ hoog geel, ex Whampoa	49	cs.
	591	″	″ ex Lizzie Aisbeth........	45	cs.
	4300	″	″ ″ ″ ″	45½	cs.
	530	″	″ ″ ″ ″	46½	cs.

De opinie blijft gunstig.

Op 24 April zullen partic. te Rott. veilen: 3597 bn. Java en Triage, ex Jacoba Helena en Sophia Amalia, en 445 bn. Macasser, ex Whampoa. Deze partijen zijn aldus gesorteerd en getaxeerd:

1951	bn.	ord. kleinboonig tot mooi goed ord. groen....	45	à 47	cs.
5	″	Mocca aard............................	48		cs.
84	″	rondboonig, bleek groenachtig................	45		″
742	″	ord. blank geelachtig tot goed ord. bleek Havana aard en beter	43½	″ 46½	cs.
885	″	Triage en beter........................	28	″ 41	″
445	″	Macasser..............................	44		″

De 590 vn. en 232 bn. Ceijlon Koffij, door de N.H.M. op 11 April geveild, werden aldus verkocht:

1.	51/1 vn.	....	Plantation, groen iets bleek.	46½	cs.
2.	55/1 ″ 25/2 vn. 6 bn.	″	groenachtig.......	46	″
	345/1 ″ 102/2 ″ 243 ″	″	diverse Sorteringen.		
	4/1 ″ 8/2 ″ 32 ″	″	BS. D.		

SUIKER. Sedert het vorig berigt verkeerde de markt in eene buitengewoon gedrukte en lustelooze stemming, en vertoonde er zich bijna geene vraag, noch voor de inlandsche fabriekanten, noch voor exportatie, zoodat de prijzen als nominaal zijn te beschouwen en men op dit oogenblik zonder belangrijke prijsverlaging niet zoude kunnen realiseeren. — De Engelsche markt blijft mede voortdurende in eene flaauwe stemming, en bij de groote particuliere aanvoeren hoopt zich te Amst. de voorr. weder op. De berigten van de débouchéplaatsen voor geraffineerde Suiker luiden mede algemeen zeer ongunstig.

De weinige afdoeningen in de laatste 14 dagen hebben bestaan in:

673 en 258 Kranjs. per Mary Goddard tot geheimen prijs, 772 Kranjs. Soer. zeem. no. 17, mooi per Martha en Jacoba tot *f* 37 voetst. van boord.

753 Kranjs. Soer. no. 17½ stoom, oud Suiker ex Mentor, op zolder liggende à *f* 37, 410 Kanass. Bat. no. 9¾ mooi, op zolder, à *f* 29½, 513 Kanass. en Byst. Kann. Bat. no. 8½ goed, ex Vorsetzen à *f* 28½, 266 Kanass. en Byst. Kann. Bat. no. 15 goed, ex Vorsetzen à *f* 39, 136 Kanass. en 318 Kranjs. Bat. en Cheribon per President Plate tot geheimen prijs van boord, 137 Kranjs. en Banass. zeem. no. 13 slap ca. *f* 30¾ voetst. van boord.

1666 Kranjs. Soer.. ca. no. 11 ex Balder, 1/3 slap à *f* 30½ en 1650 Kranjs. no. 14, zeilende per Hollandia, tot *f* 2, onder Maart op uitlev. Nos. van boord.

Door de N.H.M. zijn tegen 21 Mei te Rott. in veiling aangeslagen: 66,000 Kranjs. en Kann. Java Suiker.

Gedurende de laatste 10 jaren bedroegen de Mei-veilingen der N.H.M

in 1861...63,461	Kr. en Kan.		in 1856...78,649	Kr. en Kan.	
″ 1860...83,711	″	″	″ 1855...56.483	″	″
″ 1859...70,895	″	″	″ 1854...57,218	″	″
″ 1858...87,762	″	″	″ 1853...59,818	″	″
″ 1857.100,799	″	″	″ 1852...87,453	″	″

De voorr. Suiker in de Ned. Entrepôts bedroeg op: 15 dezer 34,252,575 Ko. tegen 36,179,242 Ko. op 15 Maart ll. Op 15 April 1861...32,796,480 Ko. Op 15 April 1860...28,254.643 Ko. Op 15 April 1859...29,855,037 Ko. Op 15 April 1858...24,760,001 Ko.

RIJST. De per Jorgen Bruhn te Amst. aangebragte 2440 bal. Java waren reeds zeilend tot *f* 10 à *f* 11 en de 1129 do. do. zijn sedert het vorig berigt te Amst. afgedaan. Verder werden te Amst. 331 bal. Java per Johanna Stoll tot *f* 11⅓, en te Rotterdam 365 bn. do. per Presid. Plate tot geheimen prijs geplaatst.

Te Rotterdam werden 5000 bal. Necransie ex Macassar tot *f* 6⅔ afgedaan, en zoo men zegt werden de 3999 bn. Larong en 2730 do. Necransie ex Nepinguit, in September ll. te Amst. aangebragt, uit de eerste hand verkocht, waardoor de voorraad van deze kwaliteiten te Amst. is opgeruimd, en die te Rotterdam 29000 bn. beloopt.

De stemming schijnt iets lager te zijn.

In Rotterdam komen op 29 April bij Particulieren in veiling:
2424 bn. Java ex Whampoa,
en 2000 ″ Necransie ex George William.

(*Wordt vervolgd.*)

Te Batavia, den 3 Junij 1862.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN. VAN	TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia........... Per legg.	55.—	60.—	nominaal.
Cassia Vera..........................	55.—	....	niet aan de markt.
Cochenille...........................	....	....	Idem.
Cubeben................... Per pic.	65.—	....	nominaal.
Foelie N°. 1 Benkoelsche.........	25.—	....	met meer vraag.
Gom Elastiek........... Per pic.	90.—	....	zeer schaarsch.
″ Benzoin..........................	22.—	22.75	verkoopen.
″ Dammar.............. Per pic.	21.50	22.—	″
Gutta Percha.........................	....	....	niets op de plaats.
Huiden, Koe.........................	3.—	4.—	zonder vraag.
″ Buffel......... Per stuk.	3.50	4.50	weinig vraag.
Indigo.................................	5.—	....	voor 1e kwaliteit te Sam. met goede vraag.
Japan Boomwas......................	35.—	....	afgedaan.
Kampher. Japan per Balie........	....	....	niet voorhanden.
Klapper Olie.........................	22.—	28.—	verk. voor cons.
Koffij, Java..........................	40.—	....	geboden.
Padang...............................	....	....	zonder voorraad.
Koper, Japansch.....................	....	....	″
Kruidnagelen............. Per pic.	46.—	....	zonder voorraad.
Notenmuscaat No. 1...............	60.—	70.—	met koopers.
Peper, zwarte........................	16.—	17.—	″
″ witte...............................	35.—	....	met verkoopen.
Rotting, Banjermassing............	8.—	9.—	″
″ Padang............................	....	6.50	met verkoopen.
Rijst, Indramaijoe met zakken...	235.25	......	afgedaan.
″ Witte Batavia 1e kwalit...	185.—	....	zonder vraag
″ ″ ″ 2e ″	170.—	160.—	goede kwali-
″ Carga.............................	130.—	120.—	teit schaars.
″ Padang...........................	....	....	
Sandelhout..........................	7.—	....	zonder voorraad.
Sapanhout Manila in Enterp..	3.—	....	nominaal.
″ Bima.........Per pic..	3.12	....	″
Suiker No. 16......................	15.—	....	″
Tabakbladeren......................	....	....	niet aan de markt.
Tamarinde...........................	6.—	....	geen omzettingen.
Was....................................	190.—	....	grif te verkoopen.
Tin, Billiton.........................	....	....	niet voorhanden.

Wisselkoers.

Op Holland 6/m. dato 99¼% bij partikulieren.
″ ″ ″ ″ 99% ″ het Gouvernement.
″ Londen ″ Zigt 11.75 à *f* 11.80 per £ afgedaan.
″ China *f* 2.72 per dollar nominaal.
″ Singapore *f* 2.80 per dollar verkoopen.
″ Calcutta *f* 122 per 100 Cs. Rs.
″ Spetien. Sovereins *f* 12,92½.
Ducaten *f* 6.90 oude.
″ *f* 5.75 nieuwe.
Mex. Dollars *f* 2,75. nominaal.

Te Samarang, den 30 Mei 1862.

Koffij, *f* 39.— op lev. afgedaan. per picol.
Suiker No. 16 *f* 15.25 op lev. nominaal. per picol.
Indigo, *f* 5.— voor prima qualiteit afgedaan. per Amst. ℔.
Koehuiden, *f* 66.— per kodie } schaarsch.
Buffelhuiden, *f* 50.— per kodie. }
Staart Peper *f* 60.— voor prima qualiteit geboden per picol.
Rijst ordinairwit, *f* 200.— } per koijangs à 28 pik. zonder zakken
″ carga, ″ 160.— à 185.— }
Klapper Olie, 29 *f* @ *f* 30,—
Katjang ″ ″ 22.—
Rotting, *f* 7,50 à *f* 9,—
Katjang Matten, *f* 7.50 per 100 stuks.
Wisselkoers op Holland 99½%

Te Soerabaya, 28 Mei 1862.

Arak ℔ legg. *f* 60,— @ *f* 65.—	Rotting ℔ pic. *f* 7.— @ *f* 9.—
Cassia. Vera ℔ pic.	Rijst, witte ℔ koij. *f* 180. *f* @ 210.—
Huiden, Koe ℔ pic. *f* 35.— @ *f* 40.—	″ Carga ℔ koij. *f* 120. *f* @ 150.—
″ Buffel ℔ pic. *f* 14.— @ *f* 18.—	Sap. ℔ pic. *f* 3.— @ *f* 4.—
Koffij, Java ℔ pic.	Suiker No. 16 *f* 16. @ *f* 16½.—
″ West Ind. ber. ℔ pic.	Tabaksbladeren ℔ pic.
Kurkema ℔ pic.	Tamarinde ℔ pic.
Lange Peper ℔ pic. *f* 10½.— @ *f* 12.—	Wisselkoers op Ned. 99½%.

Te Pasoeroean, 28 Mei 1862.

Suiker, No. 16, Nominaal.
Rijst, (Witte) ℔ pic. *f* 9.—
Olie (klapper) ℔ pic. *f* 25.—
Id. (katjang) ℔ pic. *f* 24.—
Wisselkoers 99 à 100%

Den 28 Mei waren in 's Lands pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1861.

174,073—14 pic. suiker,
187,216—77 „ koffij,

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen op den 28 Mei 1862.

35,913—27 pic. suiker, oogst. 1861.
95,908—18 „ koffij, „ 1861.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA.

Aanvoer.

VAN DEN 29 TOT 31 MEI 1862.

Van Zweden per Zw. bark *Fata Margana*, gez. ....
agt. C. Bahre G. Kinder.

5354 stav. en bund. ijzer, *C. Bahre en G. Kinder.*

Van Sydney per Zw. schip *L. A. Bang* gez. ....
agt. Busing, Schröder en co.

170 ton ijzer, 344 do. steenkolen, *Order.*

Uitvoer.

Naar Boston per Amer. schip *Nestor*, gez. Howis,
agt. Dümmler en co.

6000 pic. rijst, *Heckler.*
488 pic. rotting, 1833 do. suiker, 64 do. koffij, 558 do. zwt. peper, *Dümmler.*

Naar China per Eng. brik *Alfred Ray*, gez. Meades,

539 pic. rijst, 50 do. rotting, *C. Bahre en G. Kinder.*

Naar Australia per Eng. bark *Maria Agnes*, gez. Saabye,
agt. Hunter, Houghton en co.

1 vt. vleesch, 33 zakk. witte peper, uit entrep., 4308 pic. suiker, 855 do. rijst, 20 do. notenmuskaat, 8 do. foelie, 190 pic. zwt. peper, *Hunter, Houghton en vo.*
4/2 vn. spek, uit entrep., *van Ommeren, Rueb en co.*

Naar Nederland per Ned. bark *Ida Elisabeth*, gez. Doorn,
agt. Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.

2204 pic. suiker, 800 do. koffij, 485 ps. koehuiden, *Fraser, Eaton en co.*
150 pic. rotting, 94 do. cassia, 2188 do. tabak, *Mathieu Ebbs en co.*
3941 pic. suiker, 401 do. tabak, *van Eck en co.*
598 pic. suiker, *Schimmelpenninck en co.*
5 kn. diversen, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*

Naar Nederland per Ned. bark *Nieuw Holland*, gez. Tuk,
agt. B. Kopersmit en co.

8 kn. seija, uit entrep., 5414 pic. suiker, 1000 do. tin, 162 do. gomdammer, 49 do. zwt. peper, 42 kn. zilv. metaal, *N. H. M.*
300 pic. tin, *Reynst en Vinju.*
3 kn. naturalien, 4 do. boekwerken, 1 pak lederwerk, *Gouvernement.*
78 pic. tabak, *Arnold en Zonen.*
126 pic. koffij, *Engelhard en co.*
155 pic. gom-elastiek, 4071½ pond indigo, *C. Bahre en G. Kinder.*
11 pic. buffelhoorns, 390 do. kadrang-hout, 990 do. zwt. en 50 do. witte peper 3688 pic. buffelhuiden, *B. Kopersmit en co.*
2 kn. chin. goederen, 1 bl. koffij, 1 kt. confituren, 1 do. zijde, *Gebr. Roselje en co.*
2 keld. confituren, 1 naaidoos, *P. Landberg en Zoon.*
8 vn. erwten, *Tuk.*
32 vn. spek, uit entrep., *van den Albeelen en co.*
6 ks. gember, *King.*

Naar Singapore per Deens. bark *Cadovius*, gez. Paulsen,
C. Bahre en Kinder en co.

20 kn. opium, uit entrep., *Nahapiet.*

Naar Singapore per Amer. schip *Sonora*, gez. Brown, agt. Dümmler en co.

2/4 vs. vleesch, *Aan boord gebleven lading van Amerika.*

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Oranje Nassau*,
gez. van Hees, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

75 vs. boter, 9 kn. provisien, 5 kn. wijn, *Aan boord gebleven lading* [illegible] *Nederland.*
26 coll. huisraad, *Pesch qq.*
12 bn. molton dekens, *Paine, Stricker en co.*
125 vn. meel uit entrep., 75 do. meel, 7 amerik. rijtuigen, *Dümmler en co.*
200 zakk. tarwe, 10 bn. comijn-zaad, *Nahapiet.*
600 zakk. dadels, *Joseph.*
35 zakk. mathij-zaad, 15 do. anijs-zaad, 31 do. comijn-zaad, 21 do. corriander zaad, 25 kalb rozenwater, *Gasper en co.*
150 pic. rotting, *N. H. M. voor Nederland.*

Naar Singapore en China per Ned. Ind. bark *Padang Pandjang*,
gez. Rehling.

17 stell. bloempotten, 380 ps. vloersteenen, *Aan boord gebleven lading.*
12 ankers, 6 kettingen, uit entrep., 100 pic. jap. koper *Adam en co.*
10 kn. manufact., 175 blokk. lood, uit entrep., *Martin Dyce en co.*
5 kn. gev. katoen, 4 bn. grijnen, 14 do. garen, uit entrep, *Borneo, Company Limited.*
6610 pic. rijst, 1053 do. oliekoeken, 140 do. rotting, 230 do. zwt. peper, 8 do. buffel aderen, 200 kn. zeep, 1 kt. valsch gouddraad, *Lim Hoa.*
100 ks. cognac, 5 vn. azijn, *Goring en co.*
f 600 zilv. munt, *Lim Teng.*
3 kanonnen, uit entrep., *van den Albeelen en co.*
f 3500 zilv. munt, *Gotjo.*
50 hammen, *Ahlers.*

Naar Palembang per Ned. Ind. bark *Jenoer*, gez. Said Aloei bin Ali,

185 koij. zout, *Gouvernement.*

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet

H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, BATAVIA.